

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 20 - 21 stycznia 2018 roku na kierunku

bezpieczeństwo wewnętrzne

prowadzonym

na Wydziale Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej

w Poznaniu

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	9
Dobre praktyki.....	9
Zalecenia.....	9
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	13
Dobre praktyki.....	13
Zalecenia.....	14
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki.....	24
Zalecenia.....	24
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	28
Dobre praktyki.....	29
Zalecenia.....	29
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	32
Dobre praktyki.....	33
Zalecenia.....	33
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	33

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki.....	35
Zalecenia.....	35
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki.....	39
Zalecenia.....	39
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	39
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	39
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki.....	41
Zalecenia.....	41
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	42
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

przewodniczący: dr hab. inż. Andrzej Urban, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Marek Kulisz - ekspert PKA
2. dr hab. inż. Zbigniew Ciekankowski – ekspert PKA
3. mgr Beata Sejdak- ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Piotr Maras – ekspert PKA ds. pracodawców
5. Anna Górka– ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonym na Wydziale Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wyżej wymienionym kierunku. Bieżąca wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna. Zespół oceniający (ZO) PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej Jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków zespołu. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia oraz system zapewnienia jakości kształcenia, z samorządem studenckim, a także przedstawicielem Biura Karier. Przeprowadzono także hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji zespół dokonał przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których ZO PKA poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym. Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo wewnętrzne	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, psychologia, socjologia. Dziedzina nauk ekonomicznych, dyscyplina nauki o zarządzaniu oraz dziedzina nauk prawnych, dyscyplina naukowa prawo.	
-Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów 188 w formie stacjonarnej, 182 w formie niestacjonarnej.	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	480	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> - Kryminalistyka, - Służby mundurowe i porządek publiczny, - Wywiad gospodarczy, - Zarządzanie kryzysowe. 	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	7	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	139	252
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1400	936

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Znacząco
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	Znacząco
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na studiach I stopnia jest zgodna z misją i strategią Uczelni i wynika z założeń strategii rozwoju Uczelni oraz Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu realizowanej w latach 2012-2016. Obecny rozwój kierunku wpisuje się w aktualną strategię Uczelni i Wydziału przyjętą na lata 2017-2020 i zawartą w niej misję Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej oraz wizję Regionalny lider w kształceniu studentów łączących naukę i pracę. W obu strategiach Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu szczególne znaczenie nadaje się procesowi kształcenia podkreślając jego praktyczny charakter przez co rozumie się dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. Oznacza to konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i położenie nacisku na jego użyteczność z punktu widzenia potrzeb i wymagań rynku pracy. Drugą cechą procesu kształcenia, podkreślaną w strategii jest jego przyjazność, definiowana jako przyjazne podejście do studenta oraz dobra organizacja studiów. Warto podkreślić, że zapewnianie pozycji lidera w kształceniu, określonej w strategii, wymaga utrzymania wysokiej jakości kształcenia, co musi być wsparte ciągłym unowocześnianiem i upracticznianiem procesu dydaktycznego oraz jego monitorowaniem. Zarządzanie procesem kształcenia umożliwiającym osiągnięcie założonych w strategii celów, w konsekwencji określona struktura zarządca Wydziału i Uczelni, są realizacją określonej zarządzeniem Rektora WSB w Poznaniu nr 48/2016 z dnia 14 września 2016 roku polityki jakości w obszarze dydaktyki postulującej m. in.: budowanie postaw pro jakościowych, w szczególności profesjonalizmu i rzetelności podejmowanych działań oraz przestrzegania zasad etycznych w działalności edukacyjnej; budowanie partnerstwa między studentami, nauczycielami akademickimi i pracownikami oraz interesariuszami zewnętrznymi; stałe doskonalenie jakości oferty edukacyjnej. W procesie kształcenia na kierunku BW Wydział korzysta przede wszystkim z doświadczeń pokrewnych kierunków oferowanych przez pozostałe uczelnie grupy WSB. Wymiana doświadczeń opiera się zarówno na sformalizowanych kontaktach (np. w ramach regularnych spotkań władz wydziałów, menedżerów kierunków, okresowych przeglądach i weryfikacji efektów kształcenia pokrewnych kierunków na poziomie grupy), jak i kontaktach nieformalnych. Na treści programowe oraz sposób ich realizacji miały wpływ także wyniki analiz rynku pracy przeprowadzone przez założyciela Uczelni: TEB – Akademia, opinie interesariuszy zewnętrznych z Rady Partnerów związanych ze służbami mundurowymi i formacjami obronnymi, jak również opinie pracowników Wydziału, reprezentujące to

środowisko zawodowe. Organizacja procesu kształcenia na kierunku BW wykorzystuje doświadczenia międzynarodowe będące wynikiem jej wieloletniej współpracy z Franklin University w USA, głównie w zakresie metodyki kształcenia oraz kształcenia na odległość, a także aktywizacji studentów w ramach zajęć realizowanych na terenie Uczelni, jak i poza nią.

1.2.

Kształcenie na tym kierunku studiów BW jest nastawione na przekazywanie studentom praktycznych kompetencji – wiedzy i umiejętności, co wynika ze strategii i misji Uczelni. Plany rozwojowe kierunku zależą od stanu otoczenia oraz sygnałów płynących z rynku pracy i uwzględniają zarówno oczekiwania studentów, opinie absolwentów, jak i środowiska społecznego. Plany rozwoju ocenianego kierunku są powiązane z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy. Analizy potrzeb rynkowych dot. m.in. oferty edukacyjnej są prowadzone głównie w ramach Badań Atrybutów Marki (BAM). Wyniki badań, mimo dosyć wysokiego poziomu ogólności, w części odnoszą się również do ocenianego kierunku (dotyczy to jednak tylko badań prowadzonych wśród studentów). Plany rozwoju ocenianego kierunku bazują na analizie potrzeb otoczenia gospodarczego i rynku pracy. Realizowane są w oparciu o opinie absolwentów i pracodawców z regionu współpracujących, ale także instytucji niewspółpracujących z WSB, które obejmują znacznie szerszy punkt widzenia pracodawców, niż tylko odniesienie do potrzeb kompetencyjnych względem absolwentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (co w kontekście planów rozwoju kierunku może być pewnym ograniczeniem). Ofercie edukacyjnej w większym stopniu sprzyja bezpośrednia współpraca z liczną grupą interesariuszy, którzy są reprezentowani m.in. przez dydaktyków posiadających dość bogate i aktualne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Przedstawiciele pracodawców mają zatem realną możliwość wpływania zarówno na ofertę dydaktyczną (udział w konsultacjach, proponowanie zmian i zgłaszanie uwag, m.in. w ramach Rady Programowej), jak i proces dydaktyczny. Do kluczowych partnerów należą: Komenda Główna Policji, Urząd Miasta Poznania, straż miejska, 2. Skrzydło Lotnictwa Taktycznego, Wojskowa Komenda Uzupełnień, SZUBA spółka jawna, Biuro Detektywistyczne - Maciej Zygmunt, Wielkopolskie Stowarzyszenie Aktywnych Rezerwistów. Podpisane porozumienia dotyczą udziału w sympozjach oraz organizacji praktyk zawodowych, prowadzenia zajęć. W 2018 r. planowane jest wprowadzenie do przedmiotów kierunkowych przedmiotu: Zarządzanie bezpieczeństwem makroekonomicznym, realizowany w formie *case study*.

1.3.

Model efektów kształcenia jest zgodny z podziałem określonym w systemie KRK/PRK – efekty kształcenia zostały opisane w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i są zgodne z wytycznymi dla studiów I stopnia o profilu praktycznym. Efekty kształcenia są konstruowane w sposób zapewniający ich kaskadowość i są uszczegółowiane dla przedmiotu w kontekście przypisanych mu efektów kierunkowych i doprecyzowywane na poziomie poszczególnych zadań, prac i zaliczeń. Taki model konstruowania efektów kształcenia zapewnia ich spójność z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru, poziomu i profilu kształcenia, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* skonstruowano 29 efektów kształcenia - 12 w obszarze

wiedzy, 11 w obszarze umiejętności i 6 w obszarze kompetencji społecznych. ZO PKA zwrócił uwagę na różnicę punktacji ECTS dla formy stacjonarnej 188 i niestacjonarnej 182 punkty ECTS. Różnica punktów ECTS powstała poprzez zwiększenie godzin kontaktowych i w konsekwencji liczby punktów na studiach stacjonarnych z języka obcego. Pomimo różnicy punktów efekty są takie same.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wpisuje się w misję i strategię Jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, pozwalając tym samym na realizację celów polityki zapewnienia jakości kształcenia. Jest to koncepcja uwzględniająca w szczególności wzorce i doświadczenia krajowe mająca, właściwe i pożądane podejście dla ocenianego zakresu kształcenia. W rozwijaniu kierunku i podnoszeniu jakości kształcenia Wydział korzysta także z doświadczeń uczelni zagranicznych takich jak: Franklin University (USA), Telecom Ecole de Management (Evry, Francja), ISC Paris School of Management (Francja) oraz University of Akureyri (Islandia). Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego. Określone dla wyżej wymienionego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru, poziomu i profilu kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

Zaleca się dokonanie korekty w punktacji ECTS względem studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Organizacja procesu kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w zajęciach, których treść i struktura pozostaje pod nadzorem metodycznym Działu Metodyki Nauczania oraz merytorycznym Menedżera kierunku, co stanowi standard Uczelni. Rezultat ten w bardzo dużym stopniu warunkuje aktywny udział w procesie kształcenia doświadczonych praktyków z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego. Osiąganiu założonych efektów kształcenia służą również praktyki zawodowe realizowane w podmiotach w zdecydowanej większości związanych z administracją i bezpieczeństwem. W latach 2013-2017 1/3 studentów kierunku BW odbyła praktyki w komendach Policji. Podobny odsetek studentów na miejsce realizacji praktyki wybierał urzędy miast i gmin. Praktyczność studiów stanowi jeden z wyznaczników marki WSB zapisanych w jej strategii. W przypadku kierunku BW przejawia się ona również istotnie wyższą liczbą zajęć realizowanych w formie *case study* i wizyt studyjnych niż na innych kierunkach. Treści programowe zawarte w przedmiotach kierunkowych i specjalnościowych zostały w procesie przygotowywania koncepcji przedmiotów dobrane tak, aby wspierały zakładane efekty kształcenia przeznaczone do realizacji na poszczególnych przedmiotach. Projektowanie przedmiotu wychodzi od szczegółowej analizy kierunkowych efektów kształcenia pod kątem możliwości ich osiągnięcia na danym przedmiocie. Dzięki tej analizie możliwy jest dobór odpowiednich treści programowych w takiej ilości, aby wypełnić planowane dla danego przedmiotu punkty ECTS pracą studenta (w obecności wykładowcy i w ramach pracy własnej). Proces ten (w którym bierze udział Menedżer kierunku, metodyk i koordynator przedmiotu) służy precyzyjnemu doborowi zagadnień na odpowiednim poziomie szczegółowości i chroni przedmiot (a zarazem cały program studiów) przed nadmiernym rozbudowaniem treści nieprzyczyniających się do osiągnięcia efektów kształcenia zgodnych z profilem absolwenta. Dla przykładu przedmiot kierunkowy Bezpieczeństwo gospodarcze o następujących kluczowych treściach kształcenia: ekonomiczne zagrożenia bezpieczeństwa państwa; rola polityki państwa w zapewnieniu bezpieczeństwa gospodarczego, wpływu procesów globalizacyjnych i integracyjnych na poziom bezpieczeństwa ekonomicznego. Dzięki m.in. tym treściom studenci mają możliwość osiągnąć następujące (wybrane) efekty kształcenia: K_W01 „[student] ma podstawową wiedzę o bezpieczeństwie wewnętrznym jako dyscyplinie naukowej oraz charakteryzuje związek bezpieczeństwa wewnętrznego z innymi dyscyplinami z zakresu nauk społecznych”; K_W04 „[student] charakteryzuje rodzaje więzi społecznych (rodzinnych, towarzyskich, kulturowych, zawodowych, organizacyjnych, terytorialnych, ekonomicznych, prawnych) i rządzące nimi prawidłowości”; K_U03 „[student] dokonuje analizy symptomów, przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk społecznych warunkujących i zagrażających bezpieczeństwu wewnętrznemu”; K_K04 „[student] uczestniczy w budowaniu projektów przestrzegając wymagań prawnych. Innego przykładu dostarcza przedmiot Istota i przeciwdziałanie terroryzmowi, gdzie zawarte są następujące (wybrane) treści kształcenia: przyczyny wczesnego terroryzmu, sposoby i metody działania współczesnych ugrupowań terrorystycznych; działania podejmowane w celu zapobiegania terroryzmowi, identyfikacja zagrożeń związanych z terroryzmem, projektowanie rozwiązań w zakresie tworzenia efektywnego systemu bezpieczeństwa. Ich dobór wspiera studentów w osiąganiu następujących kierunkowych efektów kształcenia: K_W05 „[student] zna i rozumie rolę jednostki oraz charakteryzuje uwarunkowania (np. psychologiczne, kulturowe) funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem uczestnictwa w życiu publicznym (w tym

posługuje się teoretyczną znajomością zasad udzielania pomocy”); K_U01 „[student] obserwuje i prawidłowo interpretuje zjawiska oraz procesy zachodzące w zakresie lokalnym i globalnym w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego”; K_U02 „[student] wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną do pozyskiwania danych w celu praktycznego analizowania procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego”; K_U03 „[student] dokonuje analizy symptomów, przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk społecznych warunkujących i zagrażających bezpieczeństwo wewnętrznemu”; K_U04 „[student] prognozuje skutki procesów i zjawisk społecznych z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stworzonych dla bezpieczeństwa wewnętrznego”; K_K04 „[student] uczestniczy w budowaniu projektów przestrzegając wymagań prawnych, ekonomicznego, ekologicznych, politycznych i społecznych”. Przykładu na realizację kierunkowych efektów kształcenia poprzez odpowiedni dobór treści programowych dostarczają również przedmioty specjalnościowe. Przywołany tu może być przedmiot Rola mediów w sytuacji kryzysowej (specjalność Zarządzanie kryzysowe), gdzie zaplanowane zostały następujące treści kształcenia: funkcjonowanie mediów, zasady i metody współpracy z mediami oraz postępowania wobec mediów w sytuacjach kryzysowych; przygotowanie do bezpośrednich kontaktów z dziennikarzami; przygotowanie do organizowania podstawowych przedsięwzięć medialnych podczas sytuacji kryzysowych. Dzięki nim studenci osiągają następujące (wybrane) efekty kształcenia: K_W05 „[student] zna i rozumie rolę jednostki oraz charakteryzuje uwarunkowania (np. psychologiczne, kulturowe) funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem uczestnictwa w życiu publicznym”; K_U03 „[student] dokonuje analizy symptomów, przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk społecznych warunkujących i zagrażających bezpieczeństwo wewnętrznemu”; K_U08 „[student] analizuje i interpretuje zjawiska społeczne w kontekście zagrożeń lokalnych i globalnych”; K_U09 „[student] prezentuje zdobytą wiedzę i umiejętności w mowie i piśmie z wykorzystaniem między innymi narzędzi informacyjnych”; K_K01 „[student] Współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej zróżnicowane role”; K_K06 „[student] komunikuje się z otoczeniem, dostosowuje się do nowych sytuacji i warunków, podejmuje nowe zadania i działa w sposób przedsiębiorczy”.

2.2.

Ważnym elementem systemu sprawdzania postępów w uczeniu się i ewaluacji efektów kształcenia jest system wystawiania oceny z przedmiotu. Ocena jest bowiem wynikiem zdobycia przez studenta określonej liczby punktów w ramach skali 100 punktowej. Zasady jej funkcjonowania reguluje zarządzenie Dziekana nr 4/2012 z dnia 18 czerwca 2012 roku w sprawie określenia trybu zaliczania przedmiotów. Rozwiązanie to pozwala na większą precyzję w określeniu stopnia osiągnięcia efektu kształcenia na poziomie poszczególnych efektów, czy ich grup. Jednocześnie metoda ta cechuje się dużą elastycznością związaną z określeniem proporcji pomiędzy m.in. liczbą punktów uzyskanych za zdobycie wiedzy w stosunku do liczby punktów związanych ze zdobyciem umiejętności, które koordynator przedmiotu uzna za kluczowe. Zasady określone w zarządzeniu Dziekana wymuszają zdobycie ponad połowy punktów za określone aktywności w podczas zajęć w murach Uczelni. Reguła ta w przypadku języków obcych została w pełni zestandaryzowana, ponieważ wszystkich

lektorów obowiązują te same zasady zaliczania lektoratów w systemie punktowym. System zaliczania języków obcych jest corocznie weryfikowany przez metodyka oraz Prodziekana ds. jakości kształcenia. O istotnych zmianach w tym systemie decyduje Dziekan (np. zasady zaliczania w sesji poprawkowej w systemie punktowym). Efekty kształcenia w każdej karcie przedmiotu są przypisane nie tylko do treści przedmiotowych ale również skorelowane z dobranymi przez koordynatora przedmiotu, przy współudziale metodyka, formami sprawdzania wiedzy i umiejętności. O efektywności tego rozwiązania decyduje podlegająca ciągłej ewaluacji trafność doboru form i metod sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji. Standardem na Uczelni jest sprawdzanie efektów kształcenia przy pomocy różnych narzędzi weryfikacji. Za trafny dobór narzędzi weryfikacji odpowiada metodyk. Metodyk może podjąć decyzję o wypracowaniu z koordynatorem przedmiotu najbardziej efektywnych metod weryfikacji efektów kształcenia w okresie dłuższym niż semestr, co zwykle wiąże się ze skierowaniem wykładowcy na szkolenia dodatkowe, co w szczególności daje się zaobserwować na kierunku BW. Prowadzącym zajęcia zaleca się stosowanie w komunikacji ze studentem elektronicznego dziennika ocen, który w prosty i przejrzysty sposób pozwala mu ocenić jego postępy w nauce związane z realizacją określonych w karcie przedmiotu zadań dydaktycznych (liczba punktów/procent wykonania zadania). Włączenie w proces dydaktyczny zadań realizowanych w grupie, zarówno podczas ćwiczeń jak i wykładów pozwala również na weryfikację niektórych kompetencji społecznych. Systemowym rozwiązaniem wymagającym pracy w grupie, rozwijającej szereg cennych kompetencji społecznych (potrzeba współdziałania w grupie; umiejętność przygotowania projektów gospodarczych) jest przygotowanie pracy dyplomowej w ramach projektów grupowych. Zgodnie z przyjętymi regułami prace dyplomowe są realizowane w zespołach 3-4 osobowych, bądź w uzasadnionych przypadkach, za zgodą promotora i Dziekana, mniejszych. Proces przygotowania pracy dyplomowej wymaga wspólnego opracowania harmonogramu prac zespołu. Wszystkie wymogi formalne dotyczące procesu pisania prac dyplomowych w grupie są opisane w stosownych dokumentach w Extranecie, zaś w przypadku promotorów dostępne na specjalnej platformie komunikacyjnej Moodle, którą opiekuje się Prodziekan ds. studenckich. Przygotowanie merytoryczne i dydaktyczne do objęcia ról społecznych w procesie pisania pracy dyplomowej w formie projektu wspierane jest przez przedmiot Metodyka pracy dyplomowej, realizowany na 4 semestrze studiów. Dzięki wdrożeniu w roku akademickim 2016/17 ESO (Elektronicznego Systemu Obrony) student ma pełną informację o ocenie swojej pracy (automatyczny dostęp do formularzy recenzji w Extranecie zaraz po ich napisaniu) oraz wynikach częściowych oceny z obrony pracy licencjackiej. Ocena ta jest zarówno opisowa jak i punktowa (ocena punktowa pracy wg różnych kryteriów, ocena opisowa pracy, ocena punktowa obrony wg różnych kryteriów).

2.3.

Polityka rekrutacyjna Uczelni dla kierunku BW zakłada rzetelne poinformowanie kandydata o szczegółach oferty dydaktycznej kierunku oraz specyfice procesu studiowania. Informacji kandydatom udzielają pracownicy Biura Rekrutacji a w przypadkach bardziej złożonych udziela jej Prodziekan dedykowany do kierunku studiów. W postępowaniu rekrutacyjnym uczestniczą kandydaci, którzy złożą wymagane przez Uczelnię dokumenty, w tym świadectwo

dojrzałości lub jego odpowiednik uprawniający w danym kraju do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie kompletu dokumentów oraz uiszczenie opłaty wpisowej. Szczególne preferencje mają kandydaci na studia posiadający świadectwo z wyróżnieniem, którzy rozpoczynają studia w WSB nieodpłatnie w ramach programu VIS (*Very Important Student*). Zgodnie z zawartymi w uchwale Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej nr 102/2015 z dnia 30 czerwca 2015 oraz zarządzeniu Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 8/06/2016 z dnia 16 czerwca 2016 osoba wnioskująca o przyjęcie na studia może ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się na danym kierunku. Liczba studentów na danym kierunku przyjętych na podstawie omawianej procedury, na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się, nie może być wyższa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku. W przypadku studiów I stopnia wnioskodawca powinien wykazać się co najmniej 5 letnim stażem zawodowym. Potwierdzanie efektów uczenia się dotyczy określonych corocznie w zarządzeniu Dziekana przedmiotów kierunkowych. Liczba punktów ECTS związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się dla danego wnioskodawcy nie może przekroczyć 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Ponadto liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku. Powołanie imienne komisji następuje po wpłynięciu wniosku studenta o potwierdzenie efektów uczenia się i wniesieniu opłaty. W skład komisji wchodzi właściwy dla danego kierunku Prodziekan, Menedżer kierunku oraz wskazany przez Dziekana nauczyciel akademicki.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Programowi kształcenia został zapewniony z jednej strony specjalistyczny, a z drugiej interdyscyplinarny charakter, przy czym akcent został położony na dobór treści reprezentowanych przez znawców problematyki bezpieczeństwa. Treści poszczególnych modułów są przy tym zintegrowane z badaniami naukowymi prowadzonymi przez kadre kierunku. Daje to gwarancję, że studentom przekazywana jest najbardziej aktualna wiedza oraz że osiągają oni umiejętności ułatwiające funkcjonowanie w środowisku zawodowym. Wstęp na wszystkie kierunki studiów jest wolny, zarówno na studia stacjonarne jak i niestacjonarne. Dobór form zajęć dydaktycznych oraz ich organizacja są nastawione na maksymalną efektywność w postaci osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

- Weryfikacja kart przedmiotów i ich korekta w zakresie stosowania form dydaktycznych, w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz weryfikacja elementów które podlegają punktacji.
- Z uwagi na brak przestrzegania regulaminu dyplomowania w niektórych pracach dyplomowych, zaleca się zwrócenie uwagi na zasadność:
 - określenia indywidualnej pracy (wykonania zadań) poszczególnych autorów;
 - odzwierciedlenia w ocenach indywidualnego nakładu pracy studenta;
 - zamieszczenia uzasadnienia wystawionych ocen w odniesieniu do indywidualnego nakładu pracy każdego studenta. Obecnie przyjęta metoda oceniania przez promotora i recenzenta jest notą grupową, nieróżnicującą jednostkowego zaangażowania w realizację projektu;
 - rozbudowania bibliografii, gdyż można odnieść wrażenie, iż źródła internetowe o wątpliwej jakości naukowej przeważają nad publikacjami zwartymi, tymczasem dobra praktyka sugerowałaby proporcje odwrotne;
 - zwiększenia rzetelności umieszczanych przypisów dolnych, gdyż nie wszystkie one znajdują odzwierciedlenie w bibliografii.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia wprowadzono na Wydziale Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu w 2014 roku w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Aktualnymi aktami prawnymi, regulującymi funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w wizytowanej jednostce są: uchwała Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 16/2015 z dnia 13.02.2015 r. oraz zarządzenie Dziekana nr 6/1//2014 z dn. 24.06.2014 r. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu realizuje politykę jakości kształcenia przyjętą na mocy zarządzenia Rektora nr 48/2016 z dnia 14.09.2016 r. Zgodnie z założeniami polityki jakości „Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu kieruje się dobrem interesariuszy wewnętrznych i deklaruje odpowiedzialność za ich rozwój

poprzez tworzenie najlepszych warunków dla rozwoju studentów, kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej oraz kształtowaniu postaw sprzyjających podnoszeniu jakości w obszarze kształcenia, badań naukowych i zarządzania”. Nadrzędnym celem polityki jakości prowadzonej w wizytowanej Uczelni jest zbudowanie w całej organizacji kultury jakości, w szczególności: budowanie postaw pro jakościowych, profesjonalizmu i rzetelności podejmowanych działań oraz przestrzegania zasad etycznych w działalności edukacyjnej; budowanie partnerstwa między studentami, nauczycielami akademickimi i pracownikami oraz interesariuszami zewnętrznymi; stałe doskonalenie jakości oferty edukacyjnej; stwarzanie studentom oraz pracownikom możliwości rozwoju. Polityka jakości jest także częścią strategii rozwoju Uczelni, a także strategii rozwoju Wydziału Finansów i Bankowości w oparciu o które opracowano koncepcję kształcenia dla ocenianego kierunku studiów, w tym program i efekty kształcenia. Podczas tworzenia koncepcji i programu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wizytowana Uczelnia korzystała głównie z wzorców międzynarodowych, m.in. Franklin University (USA), Telecom Ecole de Management (Evry, Francja), ISC Paris School of Management (Francja) oraz University of Akureyri (Islandia). Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu określiła i stosuje zasady projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Programy kształcenia i plany studiów, w tym kierunkowe efekty kształcenia realizowane na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* powstały w 2013 w oparciu o KRK. Podczas tworzenia programu kształcenia uwzględniono opinie interesariuszy wewnętrznych, których stanowili wówczas nauczyciele akademicy i samorząd studencki. Z kolei w przypadku interesariuszy zewnętrznych odbyły się nieformalne konsultacje ze specjalistami znającymi aktualne potrzeby rynku pracy. Istotne znaczenie podczas tworzenia programu i formułowania efektów kształcenia miały nieformalne kontakty kadry akademickiej z interesariuszami zewnętrznymi oraz włączenie w proces dydaktyczny praktyków poprzez powierzenie im do realizacji zajęć. W kolejnych latach miały miejsce drobne korekty i modyfikacje programów realizowanych na ocenianym kierunku, które wynikały z badań przeprowadzanych wśród studentów i absolwentów, zaleceń i rozwiązań wdrażanych w Uczelni, ocen jakości kształcenia, w szczególności PKA, a także konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W przypadku efektów kształcenia zmiany polegały na uszczegółowieniu ich opisu, w celu skorelowania z metodami weryfikacji. Przyczyną nielicznych modyfikacji programów kształcenia były także zmieniające się przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Za prowadzenie, prawidłowe funkcjonowanie i rozwój kierunku odpowiedzialny jest Menedżer kierunku, który decyduje o przypisaniu efektów kształcenia do przedmiotów oraz obsadzie zajęć dydaktycznych, z udziałem metodyka dokonuje merytorycznej weryfikacji kart przedmiotów oraz ich ostatecznej akceptacji, a także przeprowadza hospitacje zajęć dydaktycznych. Z kolei za realizację poszczególnych przedmiotów odpowiadają koordynatorzy przedmiotów. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą w projektowaniu, monitorowaniu i przeglądzie programu kształcenia poprzez pracę w Radzie Programowej kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, działającej na Wydziale Finansów i Bankowości na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Rada Programowa kierunku pełni funkcję doradczą, konsultacyjną oraz ekspercką w zakresie kształtowania programu kształcenia; jej skład osobowy na czele z menedżerem kierunku, jako przewodniczącym stanowi: dwóch nauczycieli akademickich, przedstawiciel pracodawców (z 2. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego w Poznaniu), przedstawiciel studentów oraz absolwent.

W toku wizytacji oraz w wyniku rozmów z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia uzyskano informację, iż opinie studentów pozyskiwane są poprzez reprezentację studentów w Senacie i Radzie Wydziału. Źródłem informacji są także badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów, przedstawiciele samorządu studenckiego i starości. Wypracowane propozycje zmian i korekt są konsultowane z całą społecznością akademicką, w szczególności z nauczycielami akademickimi i studentami, którzy mają zapewnioną swobodę wypowiedzi np. podczas spotkań z władzami Wydziału (Prodziekanem ds. studenckich i Prodziekanem ds. jakości kształcenia). Elementem wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia są liczne konsultacje programu kształcenia z interesariuszami wewnętrznymi, którymi są nauczyciele akademicy, w tym osoby stanowiące minimum kadrowe kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, studenci oraz Zespół Dydaktyczny, który stanowią wszyscy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku. Nauczyciele akademicy mają także możliwość zgłoszenia uwag i propozycji zmian programowych do koordynatorów przedmiotów. Programy kształcenia były przedmiotem dyskusji oraz konsultacji Menedżera kierunku ze studentami, jak również z kadrami akademicką i Zespołem Dydaktycznym kierunku. Stąd w odpowiedzi na postulaty zgłoszone przez studentów dokonano zmiany w sekwencji przedmiotów i przeniesiono z semestru trzeciego na semestr pierwszy przedmiot Technologia informacyjna. Z kolei na wniosek jednego z nauczycieli akademickich dokonano zmiany liczby godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu Podstawy kryminologii i kryminalistyki, w przypadku którego wprowadzono obok wykładu projekt, jako dodatkową formę realizacji efektów kształcenia. W wyniku postulatu zgłoszonego przez prowadzącego dokonano zmiany punktów ECTS z przedmiotu Teoria bezpieczeństwa. Kadra realizująca zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz studenci czynnie uczestniczą w kształtowaniu programu kształcenia pod kątem wprowadzania nowych przedmiotów, czego przykładem jest przedmiot Systemy polityczne i państwa. Ponadto na wniosek wykładowców oraz studentów, którzy zgłosili potrzebę wprowadzenia przedmiotu z zakresu kompetencji miękkich uruchomiono przedmiot Mediacje i negocjacje, który umożliwia studentom nabycie kompetencji przejawiających się w trudnych sytuacjach, w których studenci mogą znaleźć się w przyszłej pracy zawodowej. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w obszarze monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia zapewniają badania ankietowe, którymi obejmowani są studenci i absolwenci. W ocenie ZO badania stanowią narzędzia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, umożliwiające ocenę poszczególnych elementów programu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku, weryfikację jakości prowadzonych zajęć, ocenę osób prowadzących zajęcia, a także ocenę innych aspektów procesu kształcenia związanych z funkcjonowaniem Uczelni np. infrastruktury, pracy dziekanatu, dostępu do informacji. Badania wśród studentów prowadzone są dwutorowo, a mianowicie w ramach badań atrybutów marki (BAM) oraz tradycyjnej ankietyzacji dotyczącej oceny zajęć i prowadzącego, która przeprowadzana jest anonimowo z wykorzystaniem elektronicznej ankiety wypełnianej w Extranecie i obejmuje wszystkie rodzaje zajęć oraz każdego z prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich. Zgodnie z procedurą badań ankietowych wyniki z przeprowadzanych ewaluacji są wykorzystywane do podniesienia poziomu jakości kształcenia, w tym do uzyskania informacji o: stopniu realizacji podstaw programowych oraz zgodności wykładanych treści z treściami zawartymi w dokumentacji dydaktycznej; sposobach

realizacji procesu kształcenia w Uczelni; mocnych i słabych stronach działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich; motywacji nauczycieli akademickich, punktualności rozpoczęcia i zakończenia zajęć oraz nieprzeprowadzenia zajęć. Ponadto uzyskane oceny służą przeprowadzanemu rankingowi na najlepszego wykładowcę. Informacje z badań ankietowych są istotne przy układaniu planów studiów i obsadzie zajęć dydaktycznych. Uzyskanie w wyniku ewaluacji oceny negatywnej skutkuje przeprowadzeniem ankietyzacji doraźnej w formie papierowej, która ma na ogół dużą zwrotność i reprezentatywność wyników. Nauczyciele akademicy poddawani ocenie mają możliwość zapoznania się z uzyskanymi ocenami w systemie, który generuje zbiorcze zestawienie wyników dla pracownika. Za pomocą systemu dostęp do uzyskanych ocen mają także studenci uczestniczący w badaniu. Na podstawie dotychczasowych wyników z ewaluacji zajęć dydaktycznych usprawniono system ankietowania studentów poprzez ułatwienie dostępu do ankiety, skrócenie czasu jej wypełniania oraz publikację wyników dla studentów biorących udział w badaniu. W odpowiedzi na postulat studentów dotyczący upracticznienia zajęć wprowadzono wymóg uwypuklenia w kartach przedmiotów aspektów praktycznych; zwiększono ilość wizyt studyjnych studentów; zmieniono dostawcę usług online w zakresie nauczania języków obcych (rezygnacja z platformy Rosetta Stone na rzecz Pearsons); wprowadzono kursy e-learningowe przygotowane przez lektorów WSB. W wyniku analizy ankiet studenckich i opinii promotorów zwiększono elastyczność godzin przeznaczonych na realizację seminariów dyplomowych. Zrealizowanym postulatem studentów, wynikającym bezpośrednio z ankiet jest wprowadzenie zajęć z przedmiotu Techniki studiowania, który prowadzony jest przez Prodziekana ds. jakości kształcenia i metodyka. W ramach w/w przedmiotu student otrzymuje pełną informację o standardach jakości kształcenia w WSB i sposobach jej egzekwowania. Część dziekańska zajęć jest alternatywnie prowadzona w formie webinarów online, a nagrania z tych zajęć dostępne są dla studentów danego rocznika do końca studiów. Ponadto w odpowiedzi na potrzeby studentów od roku akademickiego 2018/2019 planowane jest prowadzenie przedmiotów specjalnościowych w wersjach anglojęzycznych oraz realizacja wykładu obowiązkowego dla wszystkich studentów z przedmiotu International Security, w całości prowadzonego w języku angielskim. W toku wizytacji uzyskano informację, iż w przypadku ocenianego kierunku wyniki ewaluacji mają istotne znaczenie przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich, nagradzaniu i awansowaniu, a w szczególności sporządzaniu obsady zajęć dydaktycznych. Na przestrzeni ostatnich lat miały miejsce incydentalne przypadki zmiany prowadzących zajęcia, jak również rozwiązanie umowy, jednakże aktualne wyniki badań wskazują, iż na ogół uzyskiwane oceny przez kadrę akademicką są pozytywne. W przypadku negatywnych sygnałów dotyczących sposobu prowadzenia zajęć zdiagnozowanych u niektórych dydaktyków przeprowadzono dodatkowe hospitaacje, w wyniku których prowadzących skierowano na szkolenia organizowane przez Dział Metodyki Nauczania w celu podniesienia kompetencji dydaktycznych. Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu prowadzi monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia realizowanych na ocenianym kierunku, których wyniki wykorzystuje do doskonalenia programów i jakości kształcenia. Powyższe odbywają się z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wraz z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań Rady Partnerów Wydziału. Monitorowanie programu kształcenia stanowi istotny element systemu zapewnienia jakości kształcenia i odbywa się na bieżąco. Z kolei

przeglądy programowe odbywają się systematycznie co roku i polegają na: identyfikacji potrzeb studentów, kadry, rynku pracy, a także absolwentów. W toku wizytacji uzyskano informację, iż kompleksowy przegląd i monitorowanie programów kształcenia szczególnie w oparciu o potrzeby studentów, nauczycieli akademickich oraz rynku pracy należy do kompetencji Prodziekana ds. jakości kształcenia oraz Menadżera kierunku. Jednym z pierwszych etapów przeglądu jest: weryfikacja prac etapowych studentów i kart przedmiotów, której dokonuje Menedżer kierunku czuwający nad treściami kształcenia i nie powtarzaniem się ich w ramach poszczególnych przedmiotów. Kolejnym etapem przeglądu programu jest analiza wyników z pomiaru realizacji efektów kształcenia, a także poprawność doboru form realizacji i metod weryfikacji efektów kształcenia przez wyznaczonego metodyka. Przegląd programu obejmuje także sprawdzenie poprawności przyporządkowania punktów ECTS, sekwencję przedmiotów, analizę wyników z przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, z badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów i absolwentów, a także analizę dokumentacji z praktyk. W monitorowaniu realizacji programu kształcenia oraz cyklicznych przeglądach poza Menedżerem kierunku i koordynatorami przedmiotów uczestniczą nauczyciele akademicy, władze jednostki odpowiedzialnej za prowadzenie kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, a także Rada Programowa. W powyższym procesie uczestniczą również pracownicy Działu Metodyki Nauczania oraz Działu Organizacji Dydaktyki. W wyniku dotychczasowych przeglądów dokonano aktualizacji treści kształcenia i modyfikacji wzoru karty przedmiotu. Na ogół nie zidentyfikowano niezgodności i nieprawidłowości w prowadzonych przedmiotach. Karty przedmiotów uznano w każdym przypadku za kompletne i spójne. Efektem przeglądów programowych była modyfikacja i aktualizacja treści kształcenia w przypadku niektórych przedmiotów, a także zmiana ich nazwy, przykładowo przedmiot Psychologia zmieniono na Psychologia bezpieczeństwa wewnętrznego; Ewolucja bezpieczeństwa wewnętrznego na Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego; Bezpieczeństwo społeczności lokalnych na Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni; Przystępczość zorganizowana na Zwalczenie przestępczości zorganizowanej. Skutkiem przeglądu programu w 2017 roku była zmiana przedmiotu Przygotowanie do rynku pracy na Wyzwania rynku pracy, która podyktowana była nieobecnością studentów posiadających pracę zawodową i przejawiający się brak zainteresowania z ich strony efektami kształcenia realizowanymi w ramach w/w przedmiotu. Podczas wizytacji ZO PKA dokonał analizy i oceny programu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku oraz przeprowadził hospitacje zajęć dydaktycznych, w wyniku których zdiagnozowane pewne niedoskonałości w realizacji programu kształcenia. W ocenie ZO wątpliwości budzą stosowane przez prowadzących, rzeczywiste formy realizacji efektów kształcenia, a także ich spójność z kartami przedmiotów, jak również realizacja wszystkich zakładanych w programie efektów kształcenia, a zatem przegląd programowy nie zidentyfikował wyżej omówionych zastrzeżeń, co świadczy, iż nie jest on w pełni skuteczny. Do doskonalenia programu i jakości kształcenia prowadzonego na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wizytowana jednostka wykorzystuje wyniki z oceny poziomu osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Ocena realizacji efektów kształcenia dotyczy wszystkich form zajęć, praktyk zawodowych oraz procesu dyplomowania. Jednym z głównych mierników oceny jest analiza rozkładu ocen uzyskiwanych przez studentów. Pod uwagę brane są także wyniki z przeglądu prac etapowych, z oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej przez

studentów, z hospitacji zajęć, opinie absolwentów, pracodawców o studentach odbywających praktyki. Z uzyskanych w toku wizytacji informacji wynika, iż na temat osiągania przez studentów efektów kształcenia zasięga się także opinii kadry realizującej zajęcia na wizytowanym kierunku, w szczególności osób stanowiących minimum kadrowe. Dotychczasowe wyniki z przeprowadzonych analiz wskazują na równomierny rozkład ocen, właściwy dobór form realizacji zajęć dydaktycznych oraz metod weryfikacji efektów kształcenia, z jednym wyjątkiem zidentyfikowanym podczas przeglądu prac etapowych, który dotyczył przedmiotu Profilaktyka społeczna. W karcie przedmiotu zamieszczono pytania typu prawda/fałsz, a wykładowca zastosował test jednokrotnego wyboru. W ramach działań wyjaśniających wykładowca został poinformowany o uchybieniu i poproszony o wprowadzenie korekty do karty przedmiotu. Efektem pomiaru realizacji efektów kształcenia było wprowadzenie projektu, jako dodatkowej formy realizacji efektów kształcenia w ramach przedmiotu Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów. Z kolei w przypadku przedmiotu Podstawy zarządzania poszerzono metody weryfikacji efektów kształcenia o punktowane zadania problemowe i projektowe wykonywane na zajęciach obok dotychczas stosowanego kolokwium weryfikującego wiedzę z zakresu zagadnień tematycznych omówionych podczas wykładów i ćwiczeń. W roku akademickim 2016/2017 ocena realizacji efektów kształcenia przyczyniła się do modyfikacji kart przedmiotów specjalnościowych, w przypadku których uwidocznione zostały praktyczne aspekty nauczania przedmiotu. W trakcie wizytacji zadeklarowano systemowy nadzór nad procesem dyplomowania, który opiera się w szczególności na przyjętych zasadach dyplomowania oraz wdrożeniu w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia procedury zapewnienia jakości prac dyplomowych. W ramach oceny realizacji efektów kształcenia oraz poprawy jakości procesu dyplomowania podejmowane są działania służące sprawdzeniu czy prace i projekty dyplomowe spełniają określone wymagania. Powyższe czynności podejmowane są przez Komisję ds. Jakości Prac Dyplomowych. Efektem dotychczasowych prac Komisji ds. Jakości Prac Dyplomowych jest weryfikacja zgodności tematów projektów dyplomowych z kierunkiem studiów, w wyniku której sformułowano zalecenia dotyczące problematyki omawianej w pracach dyplomowych, aby podejmowane problemy dotyczyły kwestii związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem, analizą zagrożeń, sposobami zapobiegania zagrożeniom (w tym działaniami profilaktycznymi i prewencyjnymi, analizą środków i sposobami ochrony), świadomością społeczeństwa o istniejących zagrożeniach, analizą i oceną działań instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne. Komisja ds. Jakości Prac Dyplomowych zaleciła promotorom prac zadbanie o to, by dobór tematów projektów dyplomowych był zgodny z kierunkiem studiów. W celu weryfikacji wkładu własnego poszczególnych członków zespołu projektowego wypracowano część C5, która stanowi autoewaluację projektu, w której każdy student z osobna na koniec realizacji projektu zamieszcza opis wkładu własnego i wykonanych zadań, refleksję na temat realizowanej pracy projektowej oraz autokrytyczną ocenę pracy zespołu i zdobytych kompetencji. Podczas wizytacji potwierdzono, iż miały miejsce spotkania służące omówieniu tematyki związanej z poprawą jakości procesu dyplomowania, podczas których zwrócono uwagę na układ i metodologię pracy dyplomowej, wymogi formalne, wykorzystywane źródła, a także jakość sporządzanych ocen i recenzji przez promotorów i recenzentów prac. Na pozytywną uwagę ZO PKA zasługują zebrania Zakładu Dydaktycznego, które prowadzone są przez Menedżera kierunku systematycznie z udziałem

wszystkich nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku, w tym koordynatorów przedmiotów. W toku wizytacji uzyskano informację, iż stałym elementem obrad są realizowane w ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* treści kształcenia, karty przedmiotów oraz prace zaliczeniowe i egzaminacyjne studentów. Efektem cyklicznych spotkań jest wypracowanie sposobu prowadzenia kursów dydaktycznych na platformie Moodle, która wspomaga prowadzenie procesu dydaktycznego poprzez możliwość zamieszczania materiałów do zajęć oraz nawiązanie bieżącego kontaktu prowadzącego ze studentami. W ocenie władz wizytowanej jednostki istotne znaczenie dla funkcjonowania Uczelni, w tym Wydziału Finansów i Bankowości, a także doskonalenia programów i podnoszenia jakości kształcenia odgrywa zarówno współpraca z interesariuszami wewnętrznymi, jak i otoczeniem społeczno- gospodarczym. Opinie od w/w grup interesariuszy pozyskiwane są na bieżąco, w systemie cyklicznych badań, konsultacji, posiedzeń Senatu, Rady Wydziału, Rady Partnerów Wydziału, a także Rady Programowej, podczas których stwarzana jest możliwość wskazania nieprawidłowości związanych z działalnością dydaktyczną, w tym dotyczących programu kształcenia. W celu doskonalenia programów kształcenia w oparciu o potrzeby i oczekiwania rynku pracy, a także nawiązania ścisłej współpracy z otoczeniem zewnętrznym powołano Radę Partnerów Wydziału. Ponadto jak wspomniano w powyższej części raportu przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych włączono do prac Rady Programowej kierunku. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w obszarze doskonalenia programu kształcenia w oparciu o potrzeby rynku pracy przejawia się poprzez poszerzenie z inicjatywy menedżera kierunku grona partnerów zewnętrznych oceniających program i efekty kształcenia realizowane na *bezpieczeństwie wewnętrznym*. W przypadku w/w studia o profilu praktycznym ukończył pierwszy rocznik absolwentów, stąd szereg cennych informacji pozyskano w sposób nieformalny poprzez bezpośrednie kontakty z absolwentami nawiązane przez władze jednostki, nauczycieli akademickich i Stowarzyszenie Absolwentów WSB. Przenikanie informacji na temat dostosowania programu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku do potrzeb absolwentów, w tym rynku pracy odbywa się poprzez włączenie przedstawiciela absolwentów do prac Rady Programowej kierunku. W oparciu o dotychczasowe wyniki badań oraz opinie podjęto działania służące poprawie jakości nauczania języka obcego, polegające na zmianie wykorzystywanej platformy. Z uzyskanych w toku wizytacji informacji wynika, iż odpowiedzią na potrzeby absolwentów jest praktyczny profil kształcenia realizowany na ocenianym kierunku, wprowadzenie przedmiotu Techniki studiowania, a także włączenie w proces dydaktyczny praktyków. Ponadto w oparciu o konsultacje z absolwentami uruchamiane są specjalności na kierunku, dobierane formy realizacji efektów kształcenia oraz organizowane kursy i warsztaty specjalistyczne umożliwiające zdobywanie dodatkowych kwalifikacji pożądanych na rynku pracy.

3.2.

Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu systematycznie weryfikuje zakres działań podejmowanych w ramach zapewnienia studentom dostępu do informacji na temat programów kształcenia, opisu efektów kształcenia, sylabusów, zmian

w planach zajęć, terminów zaliczeń i egzaminów, konsultacji i dyżurów nauczycieli akademickich, itp. Uczelnia w ramach komunikacji ze studentami, poza standardowymi kanałami komunikacji, takimi jak kontakt bezpośredni z nauczycielami akademickimi, władzami Wydziału, działami administracji oraz multimedialnymi tablicami ogłoszeń w budynkach uczelni wykorzystuje: extranet studencki, komunikację sms, mailingi oraz aplikację mobilną Moje WSB. Extranet studencki, jest to personalizowana platforma służąca do komunikacji ze studentami (każdy student może otrzymywać zindywidualizowane komunikaty na urządzeniach mobilnych), umożliwiającą wgląd w oceny i wyniki studenta, plan zajęć, materiały i informacje od wykładowców, informacje o przyznanych stypendiach, informacje o godzinach dyżurów wykładowców i pracy działów administracji, formularze on-line oraz wzory formularzy i dokumentów, informacje o stanie płatności, informacje o praktykach i stażach, dostęp do biblioteki, giełdę pracy, dostęp do ankiet studenckich, informacje z życia uczelni (raporty z badań, życie studenckie itp.) oraz spersonalizowane komunikaty w ramach spraw załatwianych przez studenta. Komunikacja SMS służy do przekazywania informacji grupom studenckim lub indywidualnym studentom. Aplikacja Moje WSB stanowi wyciąg z Extranetu studenckiego, zawiera informacje o ocenach i przebiegu toku studiów, planie zajęć, płatnościach, komunikatach i wiadomościach z uczelni. Ponadto studenci mają zapewniony swobodny dostęp do treści omawianych podczas zajęć, w szczególności prezentacji i wykładów. Decyzje podejmowane w indywidualnych sprawach studenckich, w tym Wydziałowej Komisji Stypendialnej przekazywane są do wiadomości studenta poprzez Extranet, wywieszenie list na tablicy ogłoszeń, w formie listu wysłanego za potwierdzeniem odbioru lub poprzez odbiór osobisty. Studenci mają zapewniony dostęp do wyników badań ankietowych, podobnie nauczyciele akademicy mają udostępniane w systemie dane dotyczące uzyskanej oceny od studentów. Raporty są generowane także dla Menedżera kierunku oraz Dziekana. Uczelnia realizuje wymogi dotyczące upubliczniania informacji na temat warunków rekrutacji i procesu kształcenia poprzez zróżnicowane kanały i formy dotarcia do grup docelowych odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów. System przekazu informacji obejmuje zarówno bezpośredni kontakt ze studentami lub kandydatami na studia np. indywidualne rozmowy, wyjazdy środowiskowe, targi edukacyjne, ale również spotkania organizacyjne w formie planowanych zajęć ze studentami, dotyczące spraw organizacyjnych dla pierwszych roczników, praktyk studenckich oraz zaliczeń. Kompleksowy przekaz informacji odbywa się drogą internetową z wykorzystaniem: strony internetowej Uczelni i Wydziału, platformy e-learningowej, portali internetowych, w tym społecznościowych, takich jak: Facebook, YouTube, Instagram, kontaktów e-mailowych, a także poprzez zamieszczanie informacji na tablicach i w formie materiałów informacyjnych, którymi są: informatory i ulotki. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Wydział Finansów i Bankowości podejmuje systematyczne działania służące sprawdzeniu czy zapewnia się studentom i pozostałym beneficjentom procesu kształcenia pełnie, wiarygodne i aktualne informacje na temat: programów kształcenia, opisu efektów kształcenia, sylabusów, zmian w planach zajęć, terminów zaliczeń i egzaminów, konsultacji i dyżurów nauczycieli akademickich itp. Na podstawie przedłożonej w toku wizytacji dokumentacji oraz informacji uzyskanych podczas spotkań z gremiami i osobami związanymi z realizacją działań projakościowych należy stwierdzić, że w proces zapewniania jakości kształcenia w zakresie przeglądu zasobów informacyjnych włączono przedstawicieli wszystkich grup społeczności

akademickiej, w szczególności Władze Uczelni i Wydziału, kadre akademicką, pracowników administracyjnych, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, w tym absolwentów. Studenci i absolwenci w ramach systemu pomiaru BAM mają możliwość oceny poziomu satysfakcji ze studiów w WSB w tym: MOODLE, w zakresie umieszczanych informacji (terminy, wymagania, komunikaty), atrakcyjności i terminowości zamieszczanych materiałów, przydatności zamieszczanych materiałów do zajęć, jasności i przejrzystości opisu zadań, niezawodności działania, łatwości nawigacji, wyglądu serwisu; Extranet, pod kątem dostępnych funkcji (co można zrobić za pomocą Extranetu), dostępnych informacji (czego można się dowiedzieć za pomocą Extranetu), łatwość nawigacji, aktualność informacji, niezawodność działania, wygląd serwisu. W badaniu studenci oceniają także pracę dziekanatu w zakresie dogodności kontaktu (dni /godziny pracy, telefon, mail), możliwości załatwienia spraw drogą elektroniczną, dostępności dziekanów i prodziekanów (dyżur, mail). W zakresie przejrzystości udzielanych informacji studenci oceniają pracowników biblioteki oraz zajmujących się obsługą finansową, praktykami, współpracą z zagranicą, a także samorząd studencki, Biuro Karier, Biuro Rekrutacji. Dotychczasowe wyniki z przeprowadzonych badań wskazują, iż Uczelnia oraz Wydział Finansów i Bankowości zapewniają w sposób właściwy ogólnodostępne, kompleksowe, przydatne i aktualne informacje, co potwierdza także ocena ZO PKA dokonana podczas wizytacji. Publiczny dostęp do informacji zapewniany jest wszystkim zainteresowanym grupom odbiorców, począwszy od kandydatów, poprzez studentów, pracowników, absolwentów i potencjalnych pracodawców. Istotne znaczenie mają także spotkania, korespondencja e-mailowa, portale społecznościowe oraz bezpośrednie kontakty, w tym obsługa dziekanatu. Na stronie internetowej Uczelni zamieszczone są plany studiów łącznie z planem poszczególnych specjalności oraz specjalizacji. Przedstawione są również umiejętności, jakie posiada student oraz możliwości, jakie otwiera przed nim edukacja i zgłębianie wiedzy na wybranym przez siebie kierunku studiów. Przegląd strony internetowej wykazał, iż kandydaci na studia mają zapewniony dostęp do: informacji na temat rekrutacji na studia (Kandydat – Studia I stopnia), oferty studiów (Kandydat – Oferta edukacyjna), planów studiów poszczególnych specjalności (Kandydat – Oferta edukacyjna – wybrane miasto – wybrany kierunek – wybrana specjalność – plany studiów), opłat za studia i bonifikaty (Kandydat – Opłaty za studia/Promocje i zniżki) oraz rekrutacji on-line (z poziomu strony głównej, jak i również przez zakładkę Kandydat). Z kolei Studenci poprzez zakładkę Student mają dostęp do wszystkich informacji dotyczących przebiegu studiów (Student–Plany zajęć/ Plany studiów/ USOSweb/ Centrum Spraw Studenckich/ Kursy i Szkolenia/ Erasmus/ Niepełnosprawni/ Stypendia). Każdy Wydział, w zakładce Student, posiada swoją podstronę, informującą studentów o aktualnościach Wydziału, sprawach obsługi interesantów, pracach dyplomowych, sprawach administracyjno-socjalnych, praktykach i wielu innych elementach kształcenia. W zakładce Student dostępna jest również podstrona z wzorami dokumentów do pobrania. Aktualizacja treści zawartych na stronie internetowej Uczelni odbywa się na bieżąco i zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 004/01/2014 z dnia 21.01.2014 r. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu zapewnia swobodny dostęp także do aktualnych informacji dotyczących Uczelni, jej struktury organizacyjnej, misji, kadry, terminów dyżurów pełnionych przez osoby funkcyjne, harmonogramów sesji egzaminacyjnych, działalności wydawniczej, naukowej i bibliotecznej oraz konferencji organizowanych przez Uczelnię oraz wewnętrznych aktów prawnych. Oprócz strony www i mediów społecznościowych kontakt kadry ze studentami

odbywa się za pomocą e-maili. Za pomocą tej formy wszystkie niezbędne informacje dotyczące spraw administracyjnych wysyłane są do starostów grup. Z kolei pracownicy dziekanatu poprzez stały kontakt ze starostami zapewniają dostęp do bieżących informacji organizacyjnych. Uczelnia stale doskonali wykorzystywane źródła informacji dla studentów, pracowników, absolwentów oraz potencjalnych kandydatów i pracodawców, dlatego też prowadzi analizy, zbiera wszelkie sugestie i stara się je na bieżąco wdrażać. Obecnie dzięki uwagom studentów i wykładowców oraz innych użytkowników strony internetowej trwają prace nad udoskonaleniem i zmianą prezentacji treści, aby zwiększyć ich czytelność i przejrzystość. W ramach działań doskonalących wyróżnić należy także organizację szkoleń i spotkań dla studentów, które umożliwiają lepszą adaptację w Uczelni podczas studiowania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W wizytowanej Uczelni określono i stosuje się w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zasady dotyczące: tworzenia, doskonalenia, zatwierdzania i modyfikacji programów kształcenia. Mocną stroną Wydziału Finansów i Bankowości jest prowadzenie na ocenianym kierunku monitorowania i okresowych przeglądów programu kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy, a także ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym monitoring karier zawodowych absolwentów, które służą doskonaleniu jakości i programów kształcenia. Realizowany program kształcenia jest stale doskonalony w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz potrzeby poszczególnych grup interesariuszy i rynku pracy. Stosowane w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia narzędzia i mechanizmy systemu umożliwiają identyfikowanie słabych stron procesu kształcenia oraz ich wyeliminowanie poprzez podejmowanie działań doskonalących, jak również stwarzają interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym możliwość wpływu na kształtowanie programu kształcenia, wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz poprawę jakości kształcenia prowadzonego na ocenianym kierunku. Wizytowana jednostka prowadzi sformalizowaną i nieformalną współpracę z otoczeniem społeczno- gospodarczym, w tym rynkiem pracy, która ma charakter systemowy. Efekty tej współpracy przenikają na proces dydaktyczny realizowany na ocenianym kierunku, co poświadcza prowadzenie zajęć przez praktyków oraz realizacja prac dyplomowych na potrzeby podmiotów zewnętrznych. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, w tym Wydział Finansów i Bankowości zapewniają publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. W ocenie ZO PKA oraz poszczególnych grup interesariuszy w wizytowanej jednostce prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia, co potwierdziły spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi, władzami jednostki, a także osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

W ocenie ZO należy zwrócić szczególną uwagę na brak skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w obszarze przeglądu programu realizowanego na ocenianym kierunku pod kątem stosowanych przez prowadzących form realizacji i metod weryfikacji efektów kształcenia względem zapisów zadeklarowanych w kartach poszczególnych przedmiotów. Niespójność w powyższym zakresie nie została zidentyfikowana przez metodyka oraz systemowy przegląd programowy.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, do prowadzenia zajęć na studiach I stopnia, na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, o profilu praktycznym zaangażował 37 nauczycieli akademickich, z czego 7 zostało wskazanych do minimum kadrowego (2 samodzielnych nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 5 nauczycieli ze stopniem doktora). Spośród tych 7 nauczycieli akademickich, WSB w Poznaniu stanowi podstawowe miejsce pracy dla 1 samodzielnego nauczyciela akademickiego oraz 4 nauczycieli ze stopniem doktora. Dla jednego nauczyciela akademickiego - doktora habilitowanego oraz jednego doktora, Uczelnia jest dodatkowym miejscem zatrudnienia. Biorąc pod uwagę zapisy § 12, ust 1, pkt1, lit b oraz w związku z § 26, ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów, z wykazu 7 osób minimum kadrowego, ZO PKA nie zaliczył do minimum kadrowego jednej osoby ze stopniem naukowym doktora – ze względu na brak zatrudnienia w podstawowym miejscu pracy. Szczegóły zawarto w załączniku 4 i 5. Zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały nr 86/2013 Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 maja 2013 roku w sprawie uchwalenia dziedzin i dyscyplin związanych z efektami kształcenia dla kierunków prowadzonych w Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, efekty kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* – profil praktyczny zostały przyporządkowane do obszaru nauk społecznych, a przyjęte efekty kształcenia odnoszą się: w ramach dziedziny nauk społecznych do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, nauki o obronności, psychologii i socjologii; w ramach dziedziny nauk prawnych do dyscypliny

prawo, a w ramach dziedziny nauk ekonomicznych do dyscypliny nauk o zarządzaniu. Analizując wykazany dorobek naukowy osób zaliczonych do minimum kadrowego, można stwierdzić, że: jedna osoba reprezentuje dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, dyscyplinie naukowej: nauki o zarządzaniu, jedna osoba reprezentuje dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie naukowej: nauki o obronności, jedna reprezentuje dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych dyscyplinie naukowej: psychologia, jedna reprezentuje dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych dyscyplinie naukowej: socjologia oraz w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie naukowej: nauki o bezpieczeństwie. Reasumując, osoby zaliczone do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią związane z efektami kształcenia przypisanymi dla tego kierunku. Do prowadzenia zajęć na studiach I stopnia, na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, o profilu praktycznym Wydział zaangażował również 30 nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego (4 samodzielnych nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 8 nauczycieli ze stopniem doktora oraz 18 z tytułem magistra). Spośród tych nauczycieli, tylko 2 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 1 nauczyciel ze stopniem doktora zatrudnionych jest w WSB w Poznaniu na umowę o pracę, a pozostałe osoby zatrudnione są w formie umowy zlecenia. Analizując wykazany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe osób prowadzących zajęcia spoza minimum kadrowego, można stwierdzić, że wszystkie te osoby posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią związane z efektami i treściami kształcenia określonymi dla kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne*, a także z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia. Biorąc pod uwagę analizę liczby, struktury kwalifikacji, dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku studiów, ZO PKA stwierdził, że elementy te są zgodne z efektami i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku, a także z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi wskazanymi w opisie efektów dla I stopnia studiów, w tym w szczególności efektów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i realizacją programu studiów. Jednocześnie różnorodność zakresu i specyfiki dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią tych nauczycieli pozwala na ukierunkowanie pracy studentów na praktyczne przygotowanie zawodowe w trakcie realizacji programu studiów. Nauczyciele akademicy zaliczeni przez ZO PKA do minimum kadrowego mają zaplanowaną właściwą liczbę godzin zajęć dydaktycznych wynikającą z § 10 ustęp 2 i 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. Jednakże ze względu na nie zaliczenie jednej osoby z minimum kadrowego, na ocenianym kierunku nie ma zapewnionej właściwej proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do aktualnej liczby 391 studentów, o którym mowa w § 14 cytowanego rozporządzenia. To kryterium jest spełnione tylko w przypadku 7 osobowego minimum kadrowego.

4.2.

Zajęcia przypisane są na ogół prawidłowo. W ocenie ZO PKA, prawie we wszystkich przypadkach, przy obsadzie zajęć zachodzi zgodność dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego kadry zaliczonej do minimum kadrowego z dyscyplinami naukowymi powiązаныmi z efektami kształcenia. Wydział realizuje program kształcenia o profilu praktycznym. Jest to szczególnie ważne przy rozpatrywaniu obsadzania zajęć praktycznych przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe odpowiadające danej problematyce. Wyjątkiem w tym zakresie, na który zwrócił uwagę ZO PKA jest obsada przedmiotu Podstawy kryminologii i kryminalistyki, gdzie ćwiczenia realizuje praktyk (były policjant z wieloletnim doświadczeniem), ale wykłady prowadzi osoba, której dorobek naukowy mieści się w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie naukowej: nauki o obronności. Ponadto wykładowca z tego przedmiotu ma jako były żołnierz oraz osoba posiadająca doświadczenie zawodowe zdobyte jako koordynator zespołu ochrony danych osobowych (od 2011 pełni funkcję specjalisty ds. obronnych oraz szefa-koordynatora zespołu ochrony danych osobowych w Zarząd Zieleni Miejskiej UM Poznania). Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie ZO PKA ten moduł zajęć nie ma prawidłowej obsady (załącznik 6). Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zajęcia na I stopniu prowadzi 30 nauczycieli akademickich (spoza minimum kadrowego), w tym 4 ze stopniem naukowych dr hab., 8 ze stopniem naukowym dr oraz 18 z tytułem zawodowym magistra. Kadra ta posiada kwalifikacje, niezbędne do prowadzenia wskazanych zajęć (głównie językowych, bhp, ratownictwa i ochrony ludności, podstaw organizacji i zarządzania), ale również zajęć specjalistycznych związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, realizowanych przez byłych policjantów, strażaków, czy funkcjonariuszy Służby Więziennej.

4.3.

Uczelnia ma opracowane czytelne normy polityki kadrowej. Metody i sposoby rekrutacji nauczycieli akademickich określone zostały szczegółowo w zarządzeniu nr 5/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015 roku w sprawie wdrożenia procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. W Uczelni wprowadzono też procedurę adaptacji nowych nauczycieli akademickich. Procedura została wdrożona na podstawie zarządzenia nr 6/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015 roku w sprawie wdrożenia procedury adaptacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. Cechą charakterystyczną polityki kadrowej Uczelni jest dualizm w zakresie priorytetów zatrudnienia. Z jednej strony na wizytowanym kierunku zatrudniane są osoby legitymujące się odpowiednimi kwalifikacjami, dorobkiem naukowym i doświadczeniem dydaktycznym, a z drugiej strony polityka kadrowa nakierowana jest na zatrudnianie pracowników dydaktycznych mających bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w przedsiębiorstwach i instytucjach, w tym w szczególności w służbach mundurowych. Przykładowo pracownikami Wyższej Szkoły Bankowej na ocenianym kierunku studiów są byli żołnierze zawodowi Wojska Polskiego, byli funkcjonariusze Policji, funkcjonariusze Służby

Więziennej, czy pracownicy administracji. Priorytetem Uczelni jest również zatrudnianie nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe, na umowę o pracę - tylko jedna osoba rozpoczęła pracę w WSB w Poznaniu od października 2016 r, a pozostałe są zatrudnione w Uczelni od 2001 r., co wpływa na stabilność zatrudnienia nauczycieli stanowiących minimum kadrowe. W procedurach rekrutacji, jak i adaptacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni wskazano wyraźnie, że już w pierwszym miesiącu pracy nauczyciel zapoznawany jest z dobrymi praktykami stosowanymi w Uczelni w zakresie dydaktyki i metodyki nauczania. Na podkreślenie zasługują również jasno rozpisane procedury wspierania procesu adaptacji nauczyciela w pierwszym semestrze, w szczególności m.in. poprzez omówienie wyników prowadzonych hospitacji, czy zachęcanie i motywowanie pracownika do rozwoju. Z kolei przed zakończeniem roku akademickiego prowadzona jest analiza okresu pracy nauczyciela, w której uczestniczą: pracownik działu personalnego, Menedżer kierunku oraz Dziekan. Analiza kończy się opracowaniem wniosku do Rektora o kontynuację zatrudnienia lub jej nie przedłużanie. Z rozmów przeprowadzonych z władzami wydziału, a także Menedżerem kierunku wynika, że w procesie rozwoju kadry dydaktycznej i naukowej, stosowane są następujące priorytety: zatrudnianie nauczycieli akademickich, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy – ten priorytet spełniany jest tylko w stosunku dla kadry zaliczanej do minimum kadrowego; angażowanie nauczycieli akademickich, których dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe zapewniają realizację zakładanych efektów kształcenia; odmłodzenia kadry poprzez zatrudnianie młodych stażem pracowników o znaczącym dorobku naukowym i znajomości języków obcych. Oceniając politykę kadrową Uczelni, a w szczególności kompleksowość i wieloaspektowość sposobów oceny jakości kadry, a także wykorzystanie wyników tej oceny należy wskazać na: co semestralne oceny studentów każdego nauczyciela akademickiego - Ocena Kadry Dydaktycznej; oceny kadry w Badaniach Atrybutów Marki BAM (biorą udział również absolwenci); głosowanie absolwentów w konkursie na najlepszego wykładowcę; oceny okresowe pracowników – (co 2 lata) obejmujący obszar naukowy, dydaktyczny i organizacyjny – ocena ta realizowana jest przez komisję wydziałową zgodnie z regulaminem oceny pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i bibliotekarzy dyplomowanych przyjętym przez Konwent uchwałą nr 64/2016. Wszystkie te elementy brane są pod uwagę w procesie przygotowywania obsady zajęć na kolejny rok akademicki przez Menedżera kierunku i Dziekana. Z rozmowy z Menedżerem kierunku wynika, że elementem realizacji programów naprawczych związanych np. z oceną negatywną zajęć (dokonywaną przez studentów), bądź wynikiem zaleceń po hospitacji zajęć jest przeprowadzenie dodatkowych szkoleń metodycznych. Ponadto wyniki ankiet studenckich są brane pod uwagę w procesie okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. W Uczelni funkcjonuje system motywacyjny dla pracowników naukowych i naukowo – dydaktycznych. Procesowi temu sprzyjają przyjęte w Uczelni następujące regulacje prawne: zarządzenie nr 32/2014 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie zasad przyznawania nagród nauczycielom akademickim Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu za przygotowanie projektu badawczego; zarządzenie nr 10/2017 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 8 września 2017 r. w sprawie tworzenia funduszu uznaniowych nagród rektorskich oraz wypłat z tego tytułu pracownikom naukowym, naukowo-dydaktycznym, dydaktycznym oraz bibliotekarzom dyplomowanym, uchwała nr 97/2017 Zarządu Wyższej Szkoły Bankowej

w Poznaniu z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu przyznawania dodatku rektorskiego o charakterze naukowym związanego z ubieganiem się o uzyskanie stopnia naukowego doktora, stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz nadanie tytułu naukowego profesora finansowanego przez Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu. Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi (11 osób obecnych na zebraniu) ZO uzyskał potwierdzenie, że powyższe normy prawne oraz zasady polityki kadrowej znane są kadrze. Nauczyciele akademicy obecni na spotkaniu zwrócili uwagę na następujące kwestie: brak stabilności prawnej dot. ustawy o szkolnictwie wyższym, co utrudnia bieżące działania kadry; niezależnie od realizacji studiów I stopnia o profilu praktycznym, kadra dąży do prowadzenia badań naukowych, a także praktycznych prac rozwojowych – kadra podkreślała, że każdy pracownik polega ocenie pod kątem działalności dydaktycznej i naukowej; podkreślono skupianie wysiłków trzech kół naukowych działających na Wydziale na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć w ramach współpracy międzynarodowej (studyjny wyjazd do państw bałtyckich w celu zapoznania się systemem zapewniania bezpieczeństwa wewnętrznego w tych państwach); w procesie przygotowania zajęć, corocznie dużą rolę odgrywa Menedżer kierunku (m.in. poprzez negocjowanie z wykładowcami treści merytorycznych oraz organizacyjnych sylabusów); w kontekście realizacji programu studiów o profilu praktycznym podkreślono znaczenie zawieranych porozumień z interesariuszami zewnętrznymi, w zakresie realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu (kadra podkreślała, że większość zajęć praktycznych realizowanych poza Uczelnią). Obecni na spotkaniu nauczyciele akademicy potwierdzili, że znają system motywacyjny, w tym zasady korzystania ze wsparcia Uczelni w zakresie prowadzonych badań, dopłat za publikacje, czy opłat za proces postępowania o uzyskanie stopni naukowych. Z danych uzyskanych od Dziekana wynika, że w latach 2016-2017 z finansowego wsparcia MNiSW, na działalność statutową, skorzystały dwie osoby kadry, a kolejne dwie osoby skorzystały ze środków własnych WSB w Poznaniu przyznawanych corocznie przez Kanclerza na realizację projektów badawczych. Z kolei jedna osoba skorzystała ze wsparcia Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (na projekty badawcze realizowane przez kraje Grupy V4). Kadra podkreślała również działania Uczelni na rzecz wspierania publikacji naukowych i upowszechniania dorobku naukowego poprzez publikacje w punktowanych czasopismach naukowych – z tej formy wsparcia skorzystało 5 osób w latach 2014-2017. Ze środków finansowych Uczelni wsparto także udział w 3 konferencjach i seminariach naukowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu zapewnił minimum kadrowe na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* dla studiów I stopnia o profilu praktycznym. Jednak ze względu na niezaliczenie do minimum kadrowego jednej osoby, na ocenianym kierunku nie ma zapewnionej właściwej proporcji liczby nauczyciel akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów (przy aktualnej liczbie 391 studentów to kryterium jest spełnione tylko dla 7 osobowego min kadrowego). Żadna z osób z minimum kadrowego nie posiada dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego z obszaru nauk społecznych w dziedzinie nauki prawne oraz dyscyplinie naukowej: prawo. Doświadczenie

zawodowe zdobyte poza uczelnią, a także dorobek naukowy nauczycieli realizujących zajęcia na ocenianym kierunku odpowiada wymogom i potrzebom realizowanych studiów I stopnia o profilu praktycznym. Zajęcia przypisane są na ogół prawidłowo, z uwzględnieniem zgodności dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego kadry. Wyjątkiem jest niewłaściwe obsadzenie wykładów z przedmiotu Podstawy kryminologii i kryminalistyki. Wszyscy nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego są zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Mają oni przypisane właściwe liczby godzin zajęć dydaktycznych. Podkreślić należy stabilność zatrudnienia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe. Słabością jest forma zatrudniania aż 90% nauczycieli spoza minimum kadrowego na inne formy zatrudnienia niż umowa o pracę.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Zapewnić właściwą proporcję liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.
2. Zapewnić w ramach minimum kadrowego odniesienie do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauki prawne oraz dyscypliny naukowej: prawo. (Minimum kadrowe jest spełnione, ale proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów – nie – zatem minimum kadrowe musi zostać zwiększone, a prawo nie ma odniesienia w składzie nauczycieli z minimum kadrowego.)
3. Zapewnić właściwą obsadę wykładów z przedmiotu Podstawy kryminologii i kryminalistyki.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizuje Program Partnerstwa Biznesowego. Zakłada on szeroką współpracę ze środowiskiem gospodarczym - od wpływu na kształt programu nauczania, przez praktyki studenckie, po dedykowane pracodawcom prace dyplomowe i studia podyplomowe dla ich pracowników. W ramach programu realizowane są działania: Firma – program oferujący system specjalnych upustów cenowych oraz elastyczne podejście do konstruowania programu i metodyki nauczania na prowadzonych formach doksztalcania pracowników; patronat biznesowy nad kierunkiem i specjalnościami; staże i praktyki; pośrednictwo pracy; wykłady gościnne oferujące prezentację firmę, jej specyfikę i sposób działania na rynku; prace dyplomowe dla firm. Formalnym ciałem powołanym do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz do udziału w dostosowywaniu programów nauczania do wymagań rynku

pracy jest Rada Partnerów Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Powołana została w dniu 13 marca 2013 roku uchwałą Rady Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Zespół Oceniający PKA potwierdzi aktywność tego gremium na podstawie protokołów ze spotkań Rady Partnerów lub Prezydium Rady z 27.02.2014; 09.09.2014; 15.10.2014; 04.09.2015; 09.10.2015; 20.01.2017 i 03.03.2017. Dodatkowym ciałem jest powołana 28 września 2016 roku uchwałą Rady Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Rada Programowa kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (ciało doradczo-konsultacyjno-eksperckie), w skład której wchodzi: Menedżer kierunku (jako przewodniczący rady); wykładowcy akademicy; przedstawiciel pracodawców (w 2015 roku był to pracownik Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, Jednostki Ratunkowo-Gaśniczej nr 4, w 2016 i 2017 roku – przedstawiciel 2. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego w Poznaniu); przedstawiciel studentów; przedstawiciel absolwentów. Warto zauważyć, że zgodnie z notatkami ze spotkań, skład Rady Programowej obejmuje w znacznej części pracowników Uczelni, a przedstawiciele środowiska biznesowego reprezentują instytucje publiczne i dodatkowo są wykładowcami Uczelni. W kwestii opiniowania efektów kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* Uczelnia skorzystała z ankiety oceny programu kształcenia wypełnionej przez przedstawicieli środowiska społeczno – gospodarczego. Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* kadra prowadząca zajęcia to również wykładowcy - praktycy, m.in. były pracownik Wojewódzkiego Stanowiska Kierowania Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, psycholog w Zakładzie Karnym w Koziegłowach, były Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, z-ca dyrektora Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Urzędu Miasta Poznania, były kierownik Zespołu Antyterroru Kryminalnego przy Komendancie Wojewódzkim Policji w Poznaniu, obecnie prowadzi własną Agencję Bezpieczeństwa i Detektywistyki. Ponadto, na dowód współpracy Uczelni z pracodawcami - przedstawiono zestawienie porozumień o współpracy w ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* z 7 podmiotami działającymi w obszarze bezpieczeństwa z: Szuba s.j. – agencją detektywistyczną, ochrony i windykacji, Strażą Miejską w Poznaniu, Wojskową Komendą Uzupełnień w Poznaniu, Jednostką Wojskową 3091 w Poznaniu, Wielkopolskim Stowarzyszeniem Aktywnych Rezerwistów, Komendantem Głównym Policji (w zakresie przedstawienia minimalnego zakresu treści kształcenia na programie szkolenia zawodowego podstawowego policjantów). Ponadto, Uczelnia posiada ogólne porozumienia o współpracy Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z podmiotami: Fundacja Rozwoju Talentów, Grafton Recruitment Polska, Urząd Miasta Poznania, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Żabka Polska S.A., Wielkopolski Urząd Wojewódzki, Wielkopolski Związek Pracodawców Lewiatan, Związek Banków Polskich, Biuro Informacji Kredytowej S.A., Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor. Za godne uznania należy wskazać porozumienie z Komendantem Głównym Policji, dotyczące realizacji minimalnego zakresu treści kształcenia programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego na studiach wyższych na kierunku prawo, administracja, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, pozwalającego na włączenie się Uczelni w proces przygotowania kandydatów do służby w Policji. Jego efektem była też modyfikacja programu kształcenia i wprowadzenie specjalności Służby mundurowe i porządek publiczny, pozwalającej studentom na skrócenie służby przygotowawczej do Policji do 3 miesięcy. W ramach przybliżenia studentom praktycznych aspektów studiów Uczelnia ma podpisane

porozumienie z miastem Poznań oraz ze Strażą Miejską w Poznaniu, gdzie studenci mają możliwość przygotowania zleconych prac dyplomowych, badań i ankiet. Realizowane są również inne działania zmierzające do przybliżenia studentom praktycznej nauki zawodu: *Study Tour* to wyjazdy studyjne dla studentów studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych do pracodawców umożliwiające wymianę innowacyjnych idei i doświadczeń oraz nawiązanie kontaktów zawodowych, w zakresie tematów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania. Studenci kierunku z dużą częstotliwością i regularnością odbywają wizyty w instytucjach i firmach zajmujących się bezpieczeństwem. Spośród 24 odbytych wizyt na szczególną uwagę zasługują wizyty studentów m.in. na Stadionie Miejskim ENEA w Poznaniu (przedmiot Bezpieczeństwo imprez masowych i zgromadzeń), w Placówce Straży Granicznej w Poznaniu – Ławicy oraz Wielkopolskim Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Poznaniu (przedmiot Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów oraz Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych). Ponadto studenci odbywali zajęcia w czy w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej nr 6 Poznań-Krzesiny, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu. (przedmiot Krajowy system ratowniczy). Program Forum Praktyki Gospodarczej to zajęcia dla studentów prowadzone przez praktyków lub wykłady otwarte prowadzone przez wybitnych przedstawicieli życia gospodarczego. Ich celem jest stworzenie studentom możliwości kontaktu z ludźmi działającymi na polskim rynku, znającymi dobrze realia i problemy makro i mikroekonomiczne. W ramach dokonywanej oceny programowej odbyło spotkanie z pracodawcami, członkami Rady Partnerów WSB. Udział w nim wzięli przedstawiciele: Wielkopolskiego Stowarzyszenia Aktywnych Rezerwistów, 2 Skrzydła Lotnictwa Taktycznego, Straży Miejskiej Miasta Poznania, Urzędu Miasta Poznania, Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa, oraz agencji detektywistycznej i Wojskowej Komenda Uzupełnień. W ramach przeprowadzonego spotkania przedstawiciele pracodawców zwrócili uwagę na konieczność lepszej znajomości i rozumienia przepisów prawa regulujących funkcjonowanie instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto zwracali uwagę na brak u absolwentów specjalistycznych kursów, szkoleń, pozwoleń czy certyfikatów, które pomogłyby uniknąć nakładów związanych z podnoszeniem kwalifikacji zatrudnianych absolwentów. Ze względu na dynamikę zmian legislacyjnych w tym obszarze, zwrócono również uwagę na konieczność przygotowania studentów do poruszania się w przepisach prawa telekomunikacyjnego czy bezpieczeństwa danych i informacji. Pracodawcy podczas spotkania pozytywnie ocenili współpracę i zaangażowanie Uczelni w dostosowanie programu kształcenia do sygnalizowanych zmian i oczekiwań rynku pracy. Lista pracodawców będących na spotkaniu wskazuje na zdecydowaną przewagę instytucji publicznych jako partnera. Obecna była jedna firma prywatna (Prywatne Biuro Śledcze). Podczas wizytacji zwrócono uwagę, że brakuje podmiotów prywatnych, które również stanowią część rynku pracy związanego z bezpieczeństwem. Przykładem realnego wpływu interesariuszy zewnętrznych na kształcenie prowadzone w ramach ocenianego kierunku jest dobór i zmiana nazw specjalności adekwatnie do potrzeb rynku pracy, czego potwierdzeniem jest uruchomienie specjalności Służby mundurowe i porządek publiczny, w przypadku której przyjęte efekty kształcenia umożliwiają studentom uzyskanie uprawnień do skróconego szkolenia zawodowego podstawowego dla policjantów, w oparciu o porozumienie zawarte z Komendą Główną Policji. Ponadto interesariusze zewnętrzni uczestniczą w przeglądzie programu realizowanego na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* np. w wyniku konsultacji z partnerem kierunku, którym jest Urząd Miasta

Poznań zmieniono przedmiot Bezpieczeństwo ekonomiczne na Wywiad rynkowy realizowany na specjalności Wywiad gospodarczy. Partnerem ocenianego kierunku jest także Straż Miasta Poznania, która przyjmuje na staże studentów oraz zatrudnia absolwentów w/w kierunku uznając, iż obecny profil absolwenta bardzo dobrze wpisuje się w wykonywanie zawodu strażnika miejskiego. Kolejnym przykładem wpływu otoczenia społeczno- gospodarczego na proces kształcenia jest realizacja prac dyplomowych przez studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na potrzeby instytucji zewnętrznych. Przykładowymi pracami są: projekt zrealizowany na zlecenie partnera kierunku - Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Urzędu Miasta Poznania Badanie poczucia bezpieczeństwa miasta Poznania na przykładzie dzielnic: Winogrody, Piątkowo, Rataje. Kolejny projekt zrealizowany na zlecenie partnera kierunku- Straży Miejskiej Miasta Poznania - Wpływ działań profilaktycznych straży miejskiej na poprawę bezpieczeństwa w wybranych szkołach podstawowych na terenie Poznania. Projekt zrealizowany na zlecenie Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu - Prewencyjny aspekt działania Policji na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie wielkopolskim w latach 2010-2015-wybrane problemy. Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu wykorzystuje do doskonalenia programu kształcenia kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* informacje uzyskane od interesariuszy zewnętrznych, którymi są także absolwenci.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia powinna dokonywać regularnej weryfikacji efektów kształcenia w trakcie procesu kształcenia i na jego zakończenie co najmniej, poprzez omówienie ich podczas spotkań Rady Partnerów Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Prezydium Rady. Brak dowodów na wyciąganie wniosków z dokonywanej oceny wskazuje na nie w pełni wykorzystywanie tego mechanizmu. Analizując wpływ współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na program i realizację procesu kształcenia oraz osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia w szczególności w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, warto zauważyć, że Uczelnia, nie wykorzystuje w pełni możliwości jakie współpraca ta może nieść. Udział pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w proces określania i weryfikacji efektów kształcenia, pomimo sformalizowania i instytucjonalizowania ich pracy, mają fasadowy charakter. Pomimo dużego ośrodka społeczno-gospodarczego jakim jest Poznań mała liczba członków Rady Partnerów czy Rady Programowej nie zapewnia praktycznego udziału środowiska w prowadzeniu kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zgodnie z oczekiwaniami pracodawców. Powołanie Rady Programowej z udziałem osób głównie ze środowiska Uczelni lub bezpośrednio z nią związanych, nie zapewni wystarczającego udziału zewnętrznych przedstawicieli otoczenia w procesie kształtowania programu studiów do dynamicznie zmieniających się realiów rynkowych. Mając na uwadze powyższą uwagę, warto zauważyć, że realizowany Program Partnerstwa Biznesowego oraz ustabilizowany w ostatnim okresie czasu skład Rady Partnerów stanowi bardzo dobrą płaszczyznę do rozwijania współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Do mocnych stron ocenianego kierunku należy zaliczyć dobrze przygotowany i marketingowo dopracowany Program Partnerstwa Biznesowego skierowany do działalności Uczelni w środowisku gospodarczym. Pozytywnym elementem jest również realizacja licznych wizyt studyjnych u partnerów. Za godne uznania należy wskazać porozumienie z Komendantem Głównym Policji, dotyczące realizacji minimalnego zakresu treści kształcenia programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego na studiach wyższych na

kierunku prawo, administracja, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, pozwalającego na włączenie się Uczelni w proces przygotowania kandydatów do służby w Policji. Jego efektem była też modyfikacja programu kształcenia i wprowadzenie specjalności Służby mundurowe i porządek publiczny, pozwalającej studentom na skrócenie służby przygotowawczej do Policji do 3 miesięcy. Za mocną stroną należy także uznać realizowany od wielu lat program płatnych staży dla studentów. Środki na ich wynagrodzenie pochodzą z projektu finansowanego ze środków unijnych i są dobrym mechanizmem do aktywizacji zawodowej studentów.

Dobre praktyki

Zalecenia

Zaleca się rozszerzenie składu Rady Partnerów Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu o nowe podmioty, nie tylko instytucje publiczne i realne ich zaangażowanie we współpracę z Uczelnią aby w pełni wykorzystać możliwości jakie współpraca ta może nieść dla program i realizację procesu kształcenia oraz osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia w szczególności w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu prowadzi umiejdzynarodowienie procesu kształcenia. Uczelnia oraz Wydział sukcesywnie rozwijają współpracę międzynarodową z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, m. in. w celu realizacji międzynarodowych programów badawczych. W projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku korzystano z doświadczeń uczelni takich jak: Franklin University (USA), Telecom Ecole de Management (Evry, Francja), ISC Paris School of Management (Francja) oraz University of Akureyri (Islandia). W zakresie programów mobilności WSB podpisała 49 umów bilateralnych z uczelniami z całej Europy. Współpraca ta dotyczy zarówno grupy nauczycieli akademickich, jak również studentów. Dotychczas w ramach programu Erasmus + 570 studentów WSB skorzystało z tego programu realizując studia bądź praktyki za granicą. W tym samym czasie w WSB przebywało 167 studentów z zagranicy. Jednak w tych programach mobilności nie uczestniczył żaden student ocenianego kierunku. W 2017 roku w ramach programu Erasmus + w Bernie doktor prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przeprowadził zajęcia ze studentami drugiego roku studiów z przedmiotu Zarządzanie strategiczne. W ramach współpracy z Santander Universidades Uczelnia przekazała środki dla pracownika

prowadzącego zajęcia na ocenianym kierunku na staż naukowy w Uniwersytecie w Barcelonie. W ramach badań statutowych w listopadzie 2017 roku wygłoszony został referat *Improving the protection system of the critical infrastructure* w Madrycie. Uczelnia i Wydział korzystały z programów dotyczących między innymi przyczynienia się do zmniejszenia różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz do wzmacniania stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Norwegią, Islandią i Liechtensteinem w obszarze edukacji. Dzięki temu projektowi WSB mogła wysłać studentów i wykładowców do uczelni na Islandii i w Norwegii. Program Leonardo da Vinci realizowany w WSB w latach 2013-15. W ramach tego projektu 20 absolwentów kierunków nauk społecznych i humanistycznych wyjechało na 3-miesięczne staże do przedsiębiorstw w Wielkiej Brytanii. Dzięki temu absolwenci mogli zdobyć umiejętności i kwalifikacji, które zwiększą ich szanse na znalezienie lepiej płatnej pracy na rynku pracy. W okresie 2013-14 WSB realizowała projekt w ramach Program Fulbright Specialist (FSP). Program ten ma na celu wsparcie powiązań między naukowcami amerykańskimi oraz instytucjami zagranicznymi. Jednak z wyżej wymienionych programów nie skorzystał żaden student ani nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Współpraca międzynarodowa obejmuje także organizację tzw. *Study Tour*. Podobnie jak w przypadku wyżej wymienionych programów nie skorzystał z tej możliwości żaden ze studentów ocenianego kierunku. W proces umiędzynarodowienia włączyła się także Rada Partnerów, która na spotkaniu w dniu 03.03.2017 r. dyskutowała na temat praktyk zawodowych dla obcokrajowców. Podobnie jak w przypadku programów mobilnościach również ten aspekt nie dotyczył studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Władze Wydziału i kierunku corocznie w ramach lektoratu przedstawiają ofertę wyjazdów dla studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Jednak nie znajdują chętnych do włączenia się w szeroką gamę programów międzynarodowych. Kompetencje językowe studenci zdobywają na lektoratach. Zajęcia trwają 4 semestry po 60 godzin w semestrze i częściowo prowadzone są w systemie *blended learning*. Zajęcia tradycyjne są wspierane treściami na platformie Moodle oraz *My English Lab*. W trakcie zajęć studenci nabywają praktyczne umiejętności potrzebne do funkcjonowania w środowisku międzynarodowym i na rynku pracy. Postępy w osiąganiu kompetencji sprawdza się poprzez quizy, testy, egzaminy pisemne i ustne. Taki sposób kształcenia gwarantuje osiągnięcia efektów kształcenia na poziomie B2. Od roku akademickiego 2018/2019 planuje się realizację wykładu obowiązkowego dla wszystkich studentów z przedmiotu *International Security*, który będzie w całości prowadzony w języku angielskim, na semestrze 5. Ponadto planuje się wprowadzenie przedmiotów specjalnościowych w wersjach anglojęzycznych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu oprócz dwóch akredytacji międzynarodowych prowadzi bardzo dobrze rozwiniętą współpracę międzynarodową. Duża liczba studentów biorąca udział w programach mobilnościowych, w zajęciach w językach obcych, a nawet kierunki studiów prowadzone w języku angielskim jednak ta oferta nie obejmuje ocenianego kierunku studiów. Podobnie szeroka jest oferta programów dotyczących

współpracy z zagranicą: Erasmus +, Program Leonardo da Vinci, Program Fulbright Specialist, program zmniejszający różnice ekonomiczne i społeczne w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacniania stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Norwegią, Islandią i Liechtensteinem w obszarze edukacji, program Study Tour jednak stypendystami tych programów byli wyłącznie studenci i pracownicy Wydziału jednak nie ocenianego kierunku. Pierwsza aktywność pracownika prowadzącego zajęcia na ocenianym kierunku studiów nastąpiła w 2017 roku w ramach programu Erasmus + w Bernie doktor prowadzący zajęcia na kierunku wewnętrznym przeprowadził zajęcia ze studentami drugiego roku studiów z przedmiotu Zarządzanie strategiczne. Również w 2017 roku w ramach współpracy z Santander Universidades Uczelnia przekazała środki dla pracownika prowadzącego zajęcia na ocenianym kierunku na staż naukowy w Uniwersytecie w Barcelonie. W ramach badań statutowych nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów w listopadzie 2017 roku wygłosił referat *Improving the protection system of the critical infrastructure* w Madrycie.

Dobre praktyki

Zalecenia

Wykorzystać potencjał Wydziału do włączenia pracowników i studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w proces umiędzynarodowiania programu kształcenia.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Główna siedziba Uczelni i wydziału znajduje się w budynku przy ul. Powstańców Wielkopolskich. 2a. Uczelnia dysponuje 13 salami wykładowymi mogące pomieścić od 86 osób do 396 osób każda. Ponadto do dyspozycji kadry jest 10 sal wykładowych na ok 50 miejsc, 18 sal ćwiczeniowych, 10 sal laboratoryjnych oraz 12 sal komputerowych. Zajęcia dla studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* odbywają się w trzech budynkach: dwa położone są przy ul. Powstańców Wlkp. (nr 1 - budynek PW oraz 2a – budynek BR), a jeden przy ul. Różanej 17 (budynek CR). Charakterystyka bazy dydaktycznej wykorzystywanej dla potrzeb studentów kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* przedstawia się następująco: budynek

przy ul. Powstańców Wlkp. 2a ma pow. 2704 m². W budynku znajdują się 4 aule na ok. 125 osób każda, wyposażone w projektor, ekran, nagłośnienie. Ponadto w budynku znajdują się: dwie sale wykładowe (na 80 i 120 miejsc) wyposażone w sprzęt multimedialny; siedem sal wykładowych (na 40-50 miejsc każda) wyposażone w sprzęt multimedialny; pięć sal ćwiczeniowych (na 30-35 osób każda) oraz 3 sale lektoratowe (na 16 osób każda) wyposażone w sprzęt multimedialny. Wszystkie sale wyposażone są w sprzęt multimedialny oraz w klimatyzację. W budynku znajdują się kioski informatyczne dostępne dla studentów, a także punkt ksero i barek. Budynek przystosowany jest do obsługi osób niepełnosprawnych.

Budynek przy ul. Powstańców Wlkp. 1 – ma pow. 1112 m². W budynku znajdują się trzy sale wykładowe (na 50-55 osób każda); jedna sala ćwiczeniowa na 16 osób; jedna sala komputerowa na 24 osób oraz 10 sal komputerowych na 12 osób. Wszystkie sale wyposażone są w sprzęt multimedialny, a dodatkowo w sali 102 znajduje się tablica multimedialna. W budynku znajdują się kioski informatyczne dostępne dla studentów, a także punkt ksero. Budynek jest przystosowany jest do obsługi osób niepełnosprawnych.

Budynek przy ul. Różanej 17 o pow. 2799 m². W budynku znajduje się aula z antresolą na 454 osoby, wyposażona w sprzęt multimedialny, nagłośnienie, klimatyzacja. Ponadto w budynku znajduje się sześć sal wykładowych (od 50 do 120 osób), 13 sal ćwiczeniowych (na 35-40 osób każda) oraz sześć sal laboratoryjnych na 18 osób. Sale wykładowe oraz ćwiczeniowe wyposażone są w projektory oraz ekrany, a dodatkowo w sali 302 znajduje się tablica multimedialna. W budynku znajdują się kioski informatyczne dostępne dla studentów, punkt ksero oraz bufet.

Powierzchnie dydaktyczne we wszystkich budynkach znajdują się we właściwym stanie technicznym, są czyste i przestronne oraz spełniają wymagania BHP oraz ppoż. Zajęcia studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* z reguły planowane są w danym dniu w jednym budynku, aby studenci nie musieli się przemieszczać. W sporadycznych przypadkach, kiedy konieczne jest przejście studentów pomiędzy budynkami, studenci mają na przejście 20 minut - co jest wystarczającym czasem na spokojne przemieszczenie się między budynkami. Wykorzystywana baza dydaktyczna zapewnia w pełni proces kształcenia osób niepełnosprawnych. Z informacji uzyskanych od Menedżera kierunku wynika, że na ocenianym kierunku studiów jest zaledwie kilka osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Dla osób tych nawet przemieszczanie się między budynkami nie stanowi problemu. Biorąc pod uwagę łączną liczbę studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* 391 studentów (z czego 139 na studiach stacjonarnych oraz 252 na studiach niestacjonarnych), posiadana infrastruktura dydaktyczna jest adekwatne do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Wydział dysponuje dość skromną infrastrukturą do prowadzenia zajęć praktycznych. Baza dydaktyczna jest wystarczająca na potrzeby realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia w zakresie wiedzy. Baza ta nie jest jednak w pełni dostosowana do realizacji umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Braki w zakresie sal laboratoryjnych uzupełniane są poprzez realizację zajęć w formie wizyt studyjnych w jednostkach i instytucjach zewnętrznych. Na przykład realizując program przedmiotu Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych studenci uczestniczą w grze symulacyjnej Powódź (oprogramowanie firmy PROCEED, gry są dostępne dla studentów na serwerze PROCEED, dostęp uzyskują poprzez logowanie się z serwera WSB i wpisanie loginu oraz hasła). Program ten pozwala na prowadzenie symulacji sytuacji kryzysowych

i kształtowanie umiejętności zarządzania nimi przez studentów w dowolnej sali komputerowej. Tym samym studenci nabierają praktycznych umiejętności w zakresie podejmowania decyzji, organizowania działań, koordynacji pracy służb odpowiedzialnych za realizację działań w sytuacji zagrożenia, czy zapewnienia bezpieczeństwa ludności. Z kolei na zajęciach praktycznych z Podstaw kryminalistyki i kryminologii używana jest przenośna walizka do badania śladów kryminalistycznych, co wpływa na nabycie praktycznych umiejętności funkcjonariusza Policji w zakresie techniki kryminalistycznej. Zajęcia praktyczne (ćwiczenia) z przedmiotu Podstawy pomocy przedlekarskiej odbywają się z kolei w oparciu o zakupione maski oraz ustniki do udzielania pierwszej pomocy. Z informacji otrzymanych od Menedżera kierunku wynika, że pozostałe zajęcia w formie praktycznej realizowane są w formie wizyt studyjnych w jednostkach i instytucjach zewnętrznych co utrudnia planowanie oraz prowadzenie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Do nauki języków obcych wykorzystywane są sale wykładowe na stałe wyposażone w odtwarzacze z płytami CD, głośniki, rzutniki, projektory, ekrany, a także tablice suchościeralne. Biorąc pod uwagę dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych należy stwierdzić, że tylko dwa budynki dydaktyczne są (wyposażone w windy i podjazdy), a dodatkowo budynek administracyjny został wyposażony w platformę dla niepełnosprawnych obsługującą parter budynku, w którym mieści się biuro dla studentów. Uwzględniając niewielką liczbę osób niepełnosprawnych (7 osób w roku akademickim 2017/2018 o lekkim lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności), a z drugiej strony możliwości lokalowe Uczelni, można stwierdzić, że wykorzystywana infrastruktura w praktycznym przygotowaniu zawodowym i zajęciach dydaktycznych studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest wystarczająca do realizacji procesu kształcenia z udziałem osób niepełnosprawnych. Z informacji uzyskanych od Menedżera kierunku wynika, że plany zajęć dla grup studenckich, w skład których wchodziły osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, uwzględniały ich potrzeby i ograniczenia, co zapewniało im pełne uczestnictwo w procesie kształcenia oraz korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Reasumując można stwierdzić, że wizytowana baza (dydaktyczna i naukowa) jest bezpieczna (pod względem przepisów BHP) i umożliwia realizację programu kształcenia i osiągnięcie przez studentów, w tym studentów niepełnosprawnych, zakładanych efektów kształcenia.

7.2.

Biblioteka o powierzchni 400 m² znajduje się w siedzibie Uczelni na ul. Powstańców Wielkopolskich 5 na parterze. W bibliotece znajduje się czytelnia (24 miejsca) oraz 3 salki do prac projektowych (po 6 miejsc każda). Pomieszczenia biblioteki w pełni dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na terenie biblioteki można swobodnie korzystać z 10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu oraz skanera. Zasoby biblioteczne stanowią książki, czasopisma oraz bogate zbiory elektroniczne. Informacje o zasobach gromadzone są w Bibliotecznej Bazie Danych - KOHA. Na aktualny księgozbiór składa się prawie 50 000 książek oraz ponad 100 prenumerowanych czasopism. Całość zbiorów jest udostępniana na zasadzie otwartego dostępu, co ułatwia odnajdowanie materiałów. Zbiory są opracowane elektronicznie, a studenci mają bezpłatny dostęp do katalogu biblioteki poprzez

sieć Internet we wszystkich budynkach dydaktycznych Uczelni. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 18.00 oraz w soboty od 8.00 do 19.00, a także niedziele od 8.00 do 17.00. Jedynie raz w miesiącu – w ostatnią środę – biblioteka jest nieczynna. Tak zorganizowany czas pracy biblioteki ułatwia dostęp do zasobów nie tylko studentom studiów stacjonarnych, ale również studentom studiów niestacjonarnych. Ponadto przy bibliotece znajduje się tzw. wrzutnia, która pozwala na zwrot książek również poza godzinami otwarcia biblioteki. Zasoby biblioteczne są wystarczające dla realizacji procesu kształcenia o profilu praktycznym, w tym osiaganie przez studentów efektów kształcenia. Literatura związana z kierunkiem *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest gromadzona w oparciu o otrzymywane sylabusy oraz we współpracy z Menedżerem kierunku i pracownikami naukowo-dydaktycznymi. Zakup literatury jest dokonywany także na podstawie wskazań czytelników złożonych za pośrednictwem katalogu bibliotecznego. Zasoby biblioteczne są wystarczające do liczebności studentów na ocenianym kierunku (139 na studiach stacjonarnych oraz 252 na studiach niestacjonarnych). Z informacji uzyskanych od Dyrektora biblioteki wynika, że w latach 2014-2017 dla potrzeb studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zakupiono ok. 140 nowych tytułów pozycji literaturowych. W tym czasie z zasobów biblioteki skorzystało 76 studentów tego kierunku wypożyczając 227 tytułów książek. Ponadto w analizowanym okresie biblioteka WSB w Poznaniu współpracowała z 17 bibliotekami akademickimi, a w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej sprowadziła 26 książek dla potrzeb studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. ZO PKA sprawdził dostępność pozycji literatury obowiązkowej z kilku losowo wybranych sylabusów. Na 30 sprawdzanych pozycji, w zasobach bibliotecznych brakowało jedynie dwóch pozycji, co daje podstawy do stwierdzenia, że studenci mają możliwości osiągnięcia efektów kształcenia w oparciu o dostępne zasoby biblioteczne. Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że biblioteka realizuje swoją misję m.in. poprzez: zapewnienie użytkownikom szerokiego dostępu do aktualnych zasobów odpowiadających profilowi Uczelni poprzez gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów na różnych nośnikach, budowanie kolekcji zbiorów o charakterze interdyscyplinarnym, zgodnie z potrzebami użytkowników, dostosowanie jakości świadczonych usług do wzrastających wymagań użytkowników, zapewnienie dostępu do nowoczesnego wyposażenia technicznego, inicjowanie szerokiej współpracy środowiskowej.

7.3.

Uczelnia w swoim raporcie samooceny wskazuje na bieżące zmiany doskonalące elementy infrastruktury pod wpływem zbieranych na bieżąco uwag i sugestii studentów, wykładowców oraz pracowników administracyjnych. Analizując wyniki ankiet studenckich i BAM pod kątem potrzeb infrastruktury w ostatnich 2 latach akademickich postulowano m.in. o zainstalowanie stojaków na rowery, reagowanie na znacznie podwyższoną temperaturę w salach, czy utworzenie stref komfortu dla studenta (miejsca do pracy własnej/spotkań z wykładowcami). ZO stwierdził, że wyniku podjętych decyzji przez władze Wydziału: zamontowano stojaki na rowery przy budynkach, gdzie było to możliwe i bezpieczne, szereg sal, gdzie problem przegrzewania się sal był najbardziej odczuwalny wyposażono w klimatyzatory, w remontowanych/modernizowanych budynkach pojawiły się miejsca dla pracy własnej

wyposażone w komputery oraz spotkań z wykładowcami oraz dodatkowe miejsca do odpoczynku/oczekiwania na zajęcia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Finansów i Bankowości nie w pełni dysponuje właściwą infrastrukturą do prowadzenia zajęć na studiach I stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym. Studenci odbywają zajęcia praktyczne głównie w placówkach zewnętrznych obsługiwanych przez interesariuszy zewnętrznych. Dobrze wyposażone są pracownie komputerowe, pozwalające na prowadzenie gry symulacyjnej Powódź, co ułatwia praktyczne przygotowanie studentów ze specjalności Zarządzania Kryzysowe. Mocną stroną Uczelni jest uruchomienie platformy e-learningowej, która przez całą dobę daje możliwość zapoznania się z materiałem dydaktycznym, przed uczestnictwem np. w ćwiczeniach z wybranych przedmiotów, a następnie wielokrotne powracanie do już omawianego materiału. Taka forma wspomagająca tradycyjne zajęcia może przyczynić do lepszego opanowania zakresu materiału i utrwaleniu treści zawartych w programie studiów.

Dobre praktyki

Zalecenia

Zaleca się zwiększenie liczby sal (laboratoriów) do prowadzenia zajęć praktycznych (laboratorium pomocy przedlekarskiej, laboratorium techniki kryminalistycznej, laboratorium wykrywania i badania przestępstw gospodarczych), które ułatwiłyby przygotowanie do zawodu we wszystkich czterech specjalnościach, zgodnie z opisem efektów kształcenia dla studiów o profilu praktycznym.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studenci są informowani o możliwości i zasadach ubiegania się o świadczenia zarówno o charakterze socjalnym, jak i motywacyjnym przyznawane na Uczelni poprzez stronę internetową oraz podczas spotkań z władzami. Studenci są motywowani do osiągania wyników, które umożliwiają skuteczne ubieganie się o stypendium Rektora podczas spotkań oraz rozmów bezpośrednich. Ponadto szeroko rozpowszechniona jest informacja o dyżurach oraz konsultacjach nauczycieli akademickich, na których studenci mogą pracować nad zaległościami lub omówić prace okresowe i semestralne. Oprócz bezpośredniego kontaktu, studenci mają możliwość komunikacji poprzez pocztę elektroniczną lub telefonicznie, co przyspiesza i ułatwia komunikację studentom studiów niestacjonarnych z prowadzącymi zajęcia. Także harmonogram pracy dziekanatu oraz innych jednostek administracyjnych został zaprojektowany tak, aby studenci niestacjonarni mogli skorzystać z ich pomocy. Na Uczelni działa ruch naukowy, który jest wspomagany przez władze Uczelni. We współpracy z opiekunem członkowie koła naukowego Security zamierzają uczestniczyć w naukowym wyjeździe zagranicznym *North Camp*. W jego ramach studenci z różnych uczelni w Europie będą podróżować po kilku krajach i badać ich system bezpieczeństwa wewnętrznego. Działanie to zostanie sfinansowane przez Uczelnię macierzystą. Także dzięki wsparciu opiekuna koło aktywnie współpracuje z innymi, funkcjonującymi na uczelni: Kołem Prawnym oraz Kołem Turystyki. W ramach podjętych działań zostanie zorganizowana interdyscyplinarna konferencja poświęcona aspektom bezpieczeństwa i prawnym na wyjazdach turystycznych. Na ocenianym kierunku działa również samorząd studencki, który jest wspomagany przez władze poprzez m.in. przyznanie oddzielnego pomieszczenia służącego jako biuro organizacji. Przedstawiciele przyznali na spotkaniu z ZO, że także współpraca z jednostkami administracyjnymi Uczelni przebiega pomyślnie i bez zastrzeżeń. Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* funkcjonuje również stanowisko Menadżera kierunku, wspólne dla wszystkich roczników. Sprawuje ją nauczyciel akademicki, który rozwiązuje bieżące problemy studentów i jest pośrednikiem pomiędzy studentami a władzami Jednostki. Studenci bardzo pozytywnie ocenili współpracę z menadżerem, podkreślając jego skuteczność i szybkie reakcje. Jako przykład podali sytuację, kiedy dzięki wsparciu menadżera warunki zaliczenia jednego z przedmiotów nie zmieniły się podczas trwania semestru, pomimo że prowadzący zajęcia podjął działania z tym związane. Powiedzieli również, że mogą się do niego zwrócić z każdym problemem, czy wątpliwością, co chętnie czynią. Podobnie jest w przypadku Działu Metodyki Nauczania, którego pracownicy dokonują cyklicznego przeglądu kart przedmiotów. Studenci mają świadomość swojego wpływu na skuteczność rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez nich oraz w odniesieniu do całości systemu jakości kształcenia oraz są świadomi procedur do tego służących. Przykładem jest sytuacja, kiedy na prośbę studentów metodyk interweniował w sprawie zmiany sposobu prowadzenia zajęć, co było niezgodne z wcześniejszymi ustaleniami. Na Uczelni funkcjonuje także Biuro Karier, które odpowiada za organizację praktyk. Posiada ono pełną procedurę służącą m.in. weryfikacji wybranego miejsca odbywania praktyk oraz obowiązków wykonywanych przez studentów. Wielu z e studentów pracuje zawodowo. Władze często przychylają się do próśb o uznanie praktyk w ramach realizowanych zadań w miejscach pracy. Ponadto w Jednostce istnieje stanowisko Pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych. Obejmuje je kierownik dziekanatu, co z jednej strony umożliwia spotkanie w dowolnym momencie, z drugiej natomiast może powodować bariery.

8.2.

Studenci mogą oceniać pracę dziekanatu oraz innych jednostek administracyjnych poprzez ankietę papierową, wypełnianą pod koniec każdego roku akademickiego. Jej wyniki są dostępne w Extranecie. W ankiecie studenci opiniują ofertę programową, rozplanowanie zajęć, obsługę administracyjną, bibliotekę, elektroniczne formy przekazywania informacji, infrastrukturę oraz proces rekrutacji za pomocą pięciostopniowej skali. Ponadto w pytaniu otwartym mogą zaproponować zmiany. W badaniu z poprzedniego roku studenci bardzo wysoko zaopiniowali pracę jednostek administracyjnych i nie zgłaszali zastrzeżeń. Zazwyczaj studenci zgłaszają samodzielnie swoje uwagi w dziekanacie dotyczące m.in. wielkości sal. Postulaty te są natychmiastowo uwzględniane przez pracowników administracyjnych. Najczęściej opinia studentów jest badana podczas spotkań organizowanych przez władzę Wydziału, w bezpośrednich rozmowach oraz podczas zajęć i konsultacji. Studenci wyrażają swoją opinię na temat ogólnego zadowolenia z pracy biura obsługi studenta, godzin otwarcia dziekanatu, punktualności pracy pracowników dziekanatu. Z ich punktu widzenia, ta jednostka również pracuje na wysokim poziomie i bez zastrzeżeń.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zespół oceniający PKA pozytywnie ocenia opiekę oraz wsparcie, jakie są udzielane studentom. Na Uczelni funkcjonują jednostki oraz biura wspomagające zaliczanie praktyk, czy składanie wniosków o stypendium. Działa również stanowisko Menadżera kierunku, które jest szczególnie doceniane i wyróżniane przez studentów. Ponadto został powołany Pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych, którego praca również jest dobrze oceniana. Niemniej brak osobnych dyżurów oraz wyznaczonego miejsca przyjmowania studentów może powodować bariery w korzystaniu z pomocy pełnomocnika. Zespół pozytywnie ocenia współpracę z jednostkami administracyjnymi, dzięki której studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag oraz wyrażania opinii na temat funkcjonowania Uczelni. Pozytywnie także ocenia dużą częstotliwość organizowanych spotkań ze studentami oraz bezpośredni, partnerski kontakt w relacji nauczyciel akademicki – student. Studenci są skutecznie informowani na temat wyników wypełnianych przez nich ankiet

Dobre praktyki

Zalecenia

Zaleca się wyznaczenie osobnych dyżurów pełnionych przez Pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych w miejscu innym, niż dziekanat, gdzie studenci będą mogli swobodnie porozmawiać o swoich problemach i potrzebach.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

PKA do tej pory nie oceniała kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności

